

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(30 березня – 5 квітня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування.....	12
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	36
Центральні.....	36
Регіональні.....	67
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	72

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(30.03-05.04.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник *А. Березельський*

Відповідальна за випуск *Н. Іванова*

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

01.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/zayava-vpo-portal-pfu-kviten>

У квітні з'явиться можливість подавати заяви на виплату для ВПО через портал електронних послуг ПФУ

Вже у квітні на порталі електронних послуг Пенсійного фонду України стане доступною опція подати заяву на отримання допомоги на проживання для внутрішньо переміщених осіб. Зробити це можна буде за допомогою кваліфікованого електронного підпису.

Для подачі заяви також можна звернутися до сервісного центру Пенсійного фонду, через тергромаду чи ЦНАП.

Нагадаємо, Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України напрацювало зміни до Постанови, яка регулює порядок надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам. Вони передбачають розширення категорій отримувачів, щоб не залежно від доходу родини, діти ВПО отримали допомогу на проживання та нові можливості для непрацевдатних людей.

Також збільшено тривалість виплати допомоги. Максимальну кількість шестимісячних періодів виплат подовжено з чотирьох до п'яти. Це дозволить найбільш вразливим категоріям переселенців отримувати державну підтримку на півроку довше.

***

02.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/sotsialna-sfera-maye-buty-parasolkoyu-yaka-pokryvaye-potreby-lyudyny-nezalezhno-vid-yiyi-statusu-denys-ulyutin>

Соціальна сфера має бути «парасолькою», яка покриває потреби людини, незалежно від її статусу, – Денис Улютін

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із Державним секретарем Канади з питань міжнародного розвитку Рандіпом Сараєм. У фокусі розмови – розвиток системи соціального захисту, підтримка вразливих груп населення та посилення співпраці з міжнародними партнерами.

Під час зустрічі Міністр, зокрема, окреслив трансформацію соціальної політики – від фрагментованих виплат до комплексної системи підтримки, яка враховує реальні потреби людини.

«Ми хочемо уникнути фрагментації і поділу політики. Соціальна сфера має бути «парасолькою», яка покриває потреби людини, незалежно від її статусу – чи це ВПО, ветеран або родина військовослужбовця. Ми не розділяємо людей за групами, а намагаємося покривати їхні потреби і надавати відповідні послуги», – зазначив Денис Улютін.

Міністр також підкреслив, що нова модель передбачає перехід від виключно грошових виплат до інтегрованої підтримки, яка поєднує фінансову допомогу із соціальними послугами, працевлаштуванням і доступом до житла. Такий підхід спрямований не лише на підтримку людини, а й на її повернення до активного економічного життя та самостійності.

Він також наголосив на важливості посилення спроможності громад, оскільки саме на місцевому рівні забезпечується надання більшості соціальних послуг.

Окрему увагу сторони приділили впровадженню нових підходів до підтримки родин, зокрема розвитку послуг раннього втручання для дітей з інвалідністю, а також програм догляду за дітьми, що дозволяють батькам повертатися до економічної активності.

Під час зустрічі також обговорили питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, ветеранів і громадян, які повертаються з-за кордону. Міністр презентував підхід соціальної оренди як одного з інструментів забезпечення доступного житла та підтримки інтеграції в громадах.

Зі свого боку Рандіп Сараї відзначив масштаб викликів, з якими стикається Україна в умовах війни, та підтвердив готовність Канади й надалі підтримувати реформи у соціальній сфері. Він також наголосив на важливості взаємодії держави, громадянського суспільства та бізнесу у впровадженні таких змін.

За результатами зустрічі сторони домовилися продовжити співпрацю у сфері розвитку соціальних послуг.

***

02.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/reintehratsiya-ta-rozvytok-lyudskoho-kapitalu:-ilona-havronska-vzjala-uchast-u-druhiy-mizhuryadoviy-konferentsiyi-shchodo-pidtrymky-ukrayiny-na-shlyakhu-do-yes>

Реінтеграція та розвиток людського капіталу: Ілона Гавронська взяла участь у другій міжурядовій конференції щодо підтримки України на шляху до ЄС

Під час робочого візиту до Королівства Нідерланди заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань європейської інтеграції Ілона Гавронська взяла участь у другій міжурядовій конференції в межах

українсько-нідерландського діалогу щодо підтримки України на шляху до членства в ЄС.

Захід передбачає проведення консультацій на політичному рівні, а також роботу тематичних груп за участі представників органів влади обох країн. Ілона Гавронська співголівувала у робочій групі з питань соціальної політики разом із представником Міністерства соціальних справ та зайнятості Нідерландів.

У межах роботи групи сторони обговорили розвиток людського капіталу та професійних навичок українців, зокрема тих, які перебувають за кордоном, а також їхню адаптацію до потреб майбутнього ринку праці в Україні.

«Станом на сьогодні у Нідерландах понад 130 тисяч українців скористалися тимчасовим захистом. Ми чекаємо на наших громадян вдома і водночас ми зацікавлені у збереженні та розвитку їхньої спроможності, професійного потенціалу й зв'язку з Україною. Для нас важливо, щоб вони могли реалізувати свій потенціал вдома, коли дозволять умови», – зазначила Ілона Гавронська.

Окремий акцент під час обговорення був зроблений на інклюзивній реінтеграції. Йшлося про необхідність формування політики, що враховує потреби внутрішньо переміщених осіб, українців, які повертаються з-за кордону, ветеранів та громад, що їх приймають. Такий підхід сприятиме зміцненню довіри, соціальної згуртованості та запобіганню потенційним розбіжностям у суспільстві.

Водночас було наголошено, що процес реінтеграції потребує залучення не лише держави, а й місцевої влади, громадянського суспільства та самих громад.

***

03.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/pidtrymka-vpo-ta-povernennya-z-kordonu>

Україна та Нідерланди обговорили інструменти підтримки українців, які повертаються з-за кордону, та ВПО

У межах робочого візиту до Королівства Нідерланди заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань європейської інтеграції Ілона Гавронська взяла участь у панельній дискусії «Українці в Нідерландах: навички діаспори та муніципальне співробітництво», що відбулася у місті Гаага.

Захід об'єднав представників органів влади України та Нідерландів, експертів і представників діаспори для обговорення викликів, потреб і можливостей співпраці у сфері підтримки українців, які перебувають за кордоном. Зокрема, йшлося про підготовку до запуску спільного українсько-

нідерландського проєкту, спрямованого на підтримку добровільного повернення українців в Україну.

«Наше завдання сьогодні – зберігати зв'язок з нашими людьми за кордоном, надавати їм перевірену інформацію та створювати практичні інструменти, які зроблять майбутнє повернення можливим, коли дозволять умови. Водночас звертаємо увагу наших міжнародних партнерів на важливість інвестування в українські громади та розвиток інфраструктури на місцях, а також пошук таких рішень, які сприятимуть соціальній згуртованості між усіма українцями», – зазначила Ілона Гавронська.

У межах робочого візиту також відбулася двостороння зустріч з представниками Міністерства юстиції та безпеки Нідерландів, під час якої сторони обговорили можливі підходи до підтримки українців на шляху до повернення. Зокрема, йшлося про поєднання інструментів підтримки для українців, які повертаються з-за кордону, та внутрішньо переміщених осіб.

***

30.03.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/kariernyi-suprovid-ta-adaptatsiia-do-roboty-deny-uliutin-zvernuvsia-do-uchasnykiv-iarmarku-vakansii-na-dnipropetrovshchyni>

Кар'єрний супровід та адаптація до роботи: Денис Улютін звернувся до учасників Ярмарку вакансій на Дніпропетровщині

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін у відеозверненні 26 березня привітав учасників «Ярмарку вакансій», що відбувся у Дніпропетровській області в рамках заходу «Робота – ключ до збереження ментального здоров'я». У своєму зверненні Міністр подякував тим, хто шукає роботу, за прагнення повернутися до активного життя, а роботодавцям – за готовність створювати нові можливості для людей.

У заході взяли участь близько 150 осіб, серед яких представники органів влади, бізнесу та громадського сектору. Подія була присвячена розвитку інклюзивного ринку праці для ветеранів, внутрішньо переміщених осіб і людей з інвалідністю.

«Для людей, які пережили війну, переїзд чи травму, робота – це не лише дохід, а стабільність і повернення до активного життя. Сьогоднішній форум – чудова можливість побачити, які є кар'єрні можливості та інструменти підтримки у працевлаштуванні для людей з інвалідністю, ВПО, ветеранів», – сказав Денис Улютін.

Під час заходу було представлено комплексну систему підтримки працевлаштування людей з інвалідністю, що реалізується в межах Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні – ініціативи Олени Зеленської.

Зокрема, йдеться про створення кар'єрного центру для супроводу людини від пошуку роботи до адаптації на робочому місці, запуск чат-бота «Кар'єра» для доступу до вакансій, а також програму «Ментор на робочому місці» для підтримки нових працівників.

Презентовані ініціативи спрямовані на створення реальних можливостей працевлаштування для людей з інвалідністю, ВПО та ветеранів, а також на зміцнення співпраці між державою, бізнесом і громадським сектором.

***

01.04.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-ukhvalyv-nyzku-rishen-shcho-stosuiutsia-perezavantazhennia-polityky-zainiatosti>

Уряд ухвалив низку рішень, що стосуються перезавантаження політики зайнятості

Уряд продовжує перезавантажувати політику зайнятості як важливу складову економічної політики держави. Перший крок – Уряд уже схвалив проєкт нового Трудового кодексу, документ готується до першого читання. Далі – системні рішення для людей і бізнесу із залученням донорів і приватного сектору. Про це повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко.

В Україні працює 13,1 млн людей – менше половини усього працездатного населення. Водночас 74% компаній мають труднощі з пошуком людей. Через війну і міграцію ринок праці став ключовим викликом для економіки.

«Саме тому ми розпочинаємо тиждень зайнятості. Представимо урядові рішення і програми з профорієнтації, перенавчання, підтримки роботодавців і залучення до роботи молоді, жінок, людей старшого віку, ветеранів, ВПО та людей з інвалідністю – відповідно до Стратегії зайнятості до 2030 року», – наголосила Юлія Свириденко.

За її словами, сьогодні на трудовому Кабміні ухвалили дві ключові ініціативи:

1. «Точка опори» – допомагаємо роботодавцям зберегти робочі місця у період простою після обстрілів.

Очільниця Уряду пояснила, що програма працюватиме для постраждалих підприємств, які змушені зупинити роботу або відновлюватися після пошкоджень.

Такі роботодавці зможуть отримувати компенсацію частини заробітної плати працівників у період вимушеної перерви в роботі, а також компенсацію ЄСВ на ці суми.

Програма допоможе бізнесу зберегти команди в найскладніший період, відновитися і продовжувати працювати. А людям – зберегти роботу, дохід і страховий стаж.

2. Запускаємо механізм дистанційного припинення трудових відносин через Дію для окупованих територій.

«Йдеться про людей, чиї роботодавці залишилися на тимчасово окупованих територіях або в зоні активних бойових дій. Вони фактично вже не працюють на попередньому місці, але формально залишаються працевлаштованими і через це не можуть офіційно влаштуватися на нову роботу. Прибираємо цю правову пастку і даємо людям можливість працювати далі», – повідомила Прем'єр-міністр.

Подати заяву на звільнення з роботи на ТОТ можна буде онлайн – через Дію. Система автоматично зафіксує дату припинення трудових відносин, проінформує роботодавця та оновить дані в державних реєстрах.

***

03.04.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/pensiyni-fond-ukrainy-realizuvav-mozhlyvist-podavaty-zaiavu-na-vyplatu-dopomohy-dlia-vpo-cherez-vebportal-elektronnykh-posluh>

Пенсійний фонд України реалізував можливість подавати заяви на виплату допомоги для ВПО через вебпортал електронних послуг

На Урядовому порталі оприлюднено постанову Кабінету Міністрів України від 18 березня 2026 року № 390 «Про внесення змін до Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам».

Що змінюється

- Збільшено максимальну кількість періодів виплати допомоги на проживання ВПО із чотирьох шестимісячних періодів до п'яти.
- Відновлено право сімей з дітьми ВПО на допомогу: виплата на дітей надається незалежно від доходу батьків за умови відповідності сім'ї критеріям щодо майнового стану сім'ї, фактичного місця її проживання та навчання дітей.

Строк, з якого призначається виплата на дітей:

- якщо заяву до територіального органу Пенсійного фонду України буде подано до 1 травня 2026 року, то виплату буде призначено з 1 лютого 2026 року;
- у разі звернення за виплатою після 1 травня 2026 року її призначать з місяця звернення.

Оновлено правила призначення виплат для пенсіонерів та сімей, у складі яких є непрацездатні особи: особи, яким допомогу припинено через перевищення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (на одного члена сім'ї чотири розміри прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на 1 січня року, в якому приймається рішення про призначення допомоги), можуть повторно подати документи на виплату з урахуванням зміненого

розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (з 01.01.2026 – 2 595 грн x 4 = 10 380 грн).

Строк, з якого призначається виплата:

- якщо заяву до територіального органу Пенсійного фонду України буде подано до 1 травня 2026 року, то виплату буде призначено з 1 січня 2026 року;
- у разі звернення за виплатою після 1 травня 2026 року її призначать з місяця звернення.

Перелік документів для призначення допомоги

Для призначення виплати подається заява, до якої додаються:

- документ, що посвідчує особу;
- свідоцтво про народження (для дітей до 14 років);
- документи про повноваження законного представника / опікуна, піклувальника, уповноваженої особи органу опіки та піклування (у разі необхідності);
- письмова згода у довільній формі про виплату уповноваженій особі допомоги від інших отримувачів із складу сім'ї;
- інші документи, які можуть впливати на призначення та розмір допомоги.

Куди та як звертатися

Заява для призначення допомоги на проживання ВПО подається до територіального органу Пенсійного фонду України.

Способи подання заяви:

- особисто в обраному сервісному центрі Пенсійного фонду України або
- через уповноважену особу виконавчого органу сільської, селищної, міської ради відповідної територіальної громади, або
- через ЦНАП;
- поштовим відправленням на адресу територіального органу Пенсійного фонду України;
- онлайн – через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України (з накладенням кваліфікованого електронного підпису – КЕП). Про реалізацію такої можливості буде поінформовано додатково.

01.04.2026

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

<https://me.gov.ua/News/Detail/c67e09c9-fe5d-4efe-a6b7-76031dd4121d?lang=uk-UA&title=PershiiForumDostupnoiIpoteki2026-VKiviObgovoriliStanTaPerspektiviRozvitkuRinku>

Перший форум доступної іпотеки 2026: в Києві обговорили стан та перспективи розвитку ринку

31 березня в Києві відбувся Перший Форум доступної іпотеки (First Affordable Mortgage Forum 2026). Організаторами події виступили ПрАТ «Укрфінжитло» спільно з Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України.

Захід об'єднав представників держави, банківського сектору, девелоперських компаній, міжнародних фінансових інституцій та експертного середовища. У центрі уваги були питання доступності іпотеки для громадян, розвитку житлового будівництва та ролі іпотечного кредитування в економічному відновленні країни.

«Наша мета – щоб навіть в умовах війни та обмежених ресурсів українці могли купувати житло на зрозумілих і доступних умовах. Головний інструмент, який діє, – програма «ЄОселя». З її допомогою понад 24,5 тисячі українських родин вже придбали власне житло. Разом з партнерами ми працюємо, аби зробити її ще доступнішою і для українців, які живуть тут, і для тих, які прагнуть повернутися з-за кордону», – зазначив Міністр економіки, довкілля та сільського господарства України Олексій Соболев.

Учасники обговорили ключові теми розвитку іпотечного та будівельного ринків в Україні:

- напрями розвитку програм доступної іпотеки, зокрема розширення можливостей програми для ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та молоді;
- інструменти залучення міжнародного фінансування та компенсаційних механізмів для розширення іпотечного кредитування;
- підвищення прозорості на ринку житла, вимоги до забудовників та захист інтересів покупців;
- нові підходи до банківського фінансування житлового будівництва та взаємодії банків з девелоперами.

«Попит на житло в Україні зростає, і наше завдання – перевести ринок у фазу масштабного та системного розвитку. Для цього держава має забезпечити забудовникам зрозумілий горизонт планування, дати банкам доступ до довгого ресурсу та розвивати різні моделі підтримки для громадян. Саме такі рішення дозволять зробити іпотеку ефективним інструментом відновлення

житлового фонду та економіки», – зазначив заступник Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Віталій Петрук.

***

30.03.2026

***Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
https://ombudsman.gov.ua/news_details/rezultati-povtornih-monitoringovih-vizitiv-do-misc-prozhivannya-vpo-hmelnickoyi-oblasti
Результати повторних моніторингових візитів до місць проживання ВПО Хмельницької області***

З метою здійснення парламентського контролю за додержанням прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, а також оцінки умов їх проживання, командою Представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Хмельницькій області проведено повторні моніторингові візити до місць тимчасового проживання ВПО у Дунаєвецькій міській територіальній громаді.

Зокрема, моніторинг охопив місця тимчасового проживання, розташовані на базі комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Дунаєвецької міської ради, готелю «Тернава» та Великожванчицького обласного дитячого пульмонологічного санаторію «Каштан».

За результатами візитів встановлено, що надані за підсумками попередніх моніторингових рекомендації частково виконано. Зокрема, з мешканцями укладено типові договори, облаштовано інформаційні стенди з актуальною інформацією, проведено необхідні ремонтні роботи, зокрема в санітарно-гігієнічних приміщеннях, а також замінено старі двері у житлових кімнатах.

Водночас під час моніторингових візитів виявлено низку проблемних питань.

У місці тимчасового проживання на базі готелю «Тернава» проживання для ВПО здійснюється на платній основі, а розміщення відбувається на загальних умовах функціонування готелю. За інформацією власниці, така ситуація зумовлена недостатнім рівнем компенсації витрат за спожиті житлово-комунальні послуги, що ускладнює забезпечення належних умов утримання ВПО. У зв'язку з цим нею направлено звернення до Хмельницької обласної військової адміністрації щодо виключення закладу з офіційного переліку місць тимчасового проживання області.

У МТП на базі комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» зафіксовано сліди плісняви у житлових та санітарно-гігієнічних приміщеннях, проблеми у функціонуванні локальної очисної споруди (септика), а також недостатню площу житлових кімнат з огляду на кількість осіб, які в них проживають.

В МТП, розміщеному на базі Великожванчицького обласного дитячого пульмонологічного санаторію «Каштан», потребує вжиття відповідних заходів

щодо організації та забезпечення дотримання прав осіб похилого віку та людей з інвалідністю, які проживають у закладі, зокрема на отримання послуг стаціонарного догляду відповідно до вимог чинного законодавства.

Місцеве самоврядування

31.03.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/pidtrymka-pereselentsiv-ta-pryfrontovukh-hromad-pidsumky-roboty-departamentu>

Підтримка переселенців та прифронтових громад: підсумки роботи Департаменту соціального захисту населення ЛОДА за березень 2026 року

За звітний період співпраця з благодійними фондами та волонтерськими організаціями дозволила закрити критичні потреби в різних регіонах України – від Закарпаття до Харківщини.

ДОПОМОГА ВПО: РЕГІОНАЛЬНЕ ОХОПЛЕННЯ ТА ОБСЯГИ

Упродовж березня допомога охопила кілька регіонів. У Закарпатській області, у населеному пункті Великі Лучки, передано 50 комплектів гуманітарної допомоги, до складу яких увійшли постільна білизна, ковдри, подушки та матраци.

У Рівному, а також у Тернополі забезпечено потреби 450 внутрішньо переміщених осіб.

У Києві допомогу отримали 400 внутрішньо переміщених осіб. Передано одяг, взуття, електроковдри, пледи та інші необхідні речі. Додатково сформовано і передано 100 спеціалізованих наборів, до складу яких увійшли павербанки, спальні мішки, газові плити та ліхтарики.

Окремо 20 наборів спрямовано для потреб постраждалих унаслідок аварії на ЧАЕС.

МЕДИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ УСТАНОВИ: КОНКРЕТНІ ПОСТАВКИ

У селі Циблі Київської області на базі Українського державного медико-соціального центру ветеранів війни передано засоби гігієни, інвалідні візки та реабілітаційне обладнання.

У місті Бориспіль допомогу отримали 20 родин внутрішньо переміщених осіб.

Важливим напрямом стала підтримка місць компактного проживання. У шелтері в Києві на вулиці Миколи Ушакова, 8а, облаштовано житловий простір. Передано 30 комплектів меблів, зокрема шафи, комоди та ліжка.

Значний обсяг допомоги доставлено адресно через поштові відправлення. У березні здійснено 40 посилок із дитячими чобітками, 75 відправлень із дитячими візочками та манежами, 195 посилок із урологічними прокладками та підгузками, 95 відправлень із дитячим харчуванням, а також 38 посилок із реабілітаційними засобами.

Такий формат дозволяє оперативно реагувати на індивідуальні потреби внутрішньо переміщених осіб незалежно від місця їхнього перебування.

АДРЕСНА ПІДТРИМКА ПРИФРОНТОВИХ ГРОМАД

Окремий напрям роботи стосується підтримки суміжних громад у Херсонській та Харківській областях, які перебувають у зоні бойових дій. Туди передано одяг, взуття, продукти харчування, вогнегасники та засоби санітарної гігієни.

«Ми працюємо з конкретними запитами людей і громад. Важливо не лише передати допомогу, а забезпечити її вчасно та відповідно до реальних потреб, зокрема для тих, хто перебуває у складних життєвих обставинах через війну», – зазначила директорка Департаменту соціального захисту населення Луганської обласної державної адміністрації Оксана Волошина.

Реалізація гуманітарних ініціатив стала можливою завдяки співпраці з благодійними організаціями «Нова Юкрейн», «Україна на долонях» та «Воз'єднання».

***

01.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/problemy-luhanchan-vyrishuvatymemo-spilno-zustrichi-z-ochilnykamy-dvokh-rehioniv>

Проблеми луганчан вирішуватимемо спільно – зустрічі з очільниками двох регіонів набагато ефективніші для розв'язання багатьох питань ВПО, – Олексій Харченко разом зі Світланою Онищук поспілкувався з луганчанами, які тепер мешкають на Івано-Франківщині

У рамках робочої поїздки до Івано-Франківської та Чернівецької областей голова облдержадміністрації Олексій Харченко призначив низку зустрічей із ВПО з Луганщини.

Перша відбулась у Івано-Франківську.

Поспілкуватись із земляками Олексій Харченко прибув разом із начальником Івано-Франківської ОВА Світланою Онищук.

Тож люди могли отримати відповіді, так би мовити, від обох зацікавлених у вирішенні проблем сторін.

Розповісти очільнику Луганщини про наболіле прийшли майже 100 осіб. Для багатьох за чотири роки їх вимушеного переміщення це була перша можливість зустрітись із керівництвом облдержадміністрації безпосередньо.

Зустріч видалась емоційною, але конструктивною.

Проблеми підіймались здебільшого відомі: житлове забезпечення, відновлення втрачених документів, підтвердження трудового стажу, нестача місць у дитячих садочках, матеріальна допомога мешканцям релокованих громад тощо.

Деякі питання вирішували прямо на місці, решту представники Департаменту соціального захисту населення ЛОДА зафіксували для розв'язання в робочому порядку.

Слід відзначити, що наразі у Координаційному центрі надання допомоги внутрішньо переміщеним особам з Луганської області у Івано-Франківську обліковується 2814 осіб, більшість з них люди похилого віку.

Для них важливим чинником турботи від влади є гуманітарна допомога. Учасники діалогу отримали її одразу після заходу. Ті, хто не зміг прийти, можуть зареєструвати свої потреби у телеграм-боті «Луганщина згуртована» та отримати гігієнічні та харчові набори поштою.

***

02.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/oleksiy-kharchenko-vidvidav-relokovani-do-ivano-frankivshchyny-lysyhanskyu-ta>

Олексій Харченко відвідав релоковані до Івано-Франківщини Лисичанський та Кадіївський педагогічні фахові коледжі

Релоковані навчальні заклади Луганщини стають важливою складовою освітньої мережі приймаючих громад, – у цьому ще раз переконався очільник нашого регіону Олексій Харченко під час робочої поїздки на Івано-Франківщину.

Разом із мером м. Долина Іваном Дирівим він оглянув приміщення, у яких розташувались Лисичанський та Кадіївський педагогічні фахові коледжі, що входять до структури Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, ознайомився із оснащенням аудиторій та організацією освітнього процесу.

А також зустрівся із педагогічними колективами закладів у Долинському консультативному центрі ЛНУ імені Тараса Шевченка.

У рамках обговорення питань розвитку навчальних закладів було наголошено, що функціонування Центру дає можливість задовольняти потреби Долинської територіальної громади у професійній підготовці, перепідготовці, підвищенні кваліфікації кадрів та неформальній освіті.

Разом з тим у молоді є зацікавленість у навчанні саме у луганських коледжах, але у закладів немає гуртожитків.

Начальник Луганської ОВА доручив керівництву вишу визначитись із наявними у м. Долина вільними приміщеннями, які належать МОН України, та пообіцяв вирішити питання їх передачі у користування університету.

02.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/luhantsi-teper-ye-u-kozhniy-oblasti-ukrayiny-tomu-pid-chas-robochikh-poyizdok>

Луганці тепер є у кожній області України, тому під час робочих поїздок обов'язково зустрічаюся із очільниками регіонів, щоб спільно вирішувати проблеми наших ВПО, – Олексій Харченко разом із Русланом Осипенком поспілкувався з луганчанами, які тепер мешкають у Чернівецькій області

Луганці тепер є у кожній області України, тому під час робочих поїздок обов'язково зустрічаюся із очільниками регіонів, щоб спільно вирішувати проблеми наших ВПО, – Олексій Харченко разом із Русланом Осипенком поспілкувався з луганчанами, які тепер мешкають у Чернівецькій області

У рамках робочої поїздки на Буковину голова облдержадміністрації Олексій Харченко разом із начальником Чернівецької ОВА Русланом Осипенком зустрівся із переселенцями з Луганщини.

Люди давно чекали на таку можливість, тож зібралось понад 80 осіб із конкретними проблемами та питаннями до влади: традиційно – забезпечення житлом, матеріальна допомога мешканцям релокованих громад, працевлаштування.

Голова облдержадміністрації поінформував присутніх про урядову програму забезпечення житлом ВПО у сільській місцевості, на яку спрямовано 500 млн грн. Крім того, він наголосив, що усі громади області мають програми, які запроваджують різні механізми компенсації витрат на придбання житла переселенцями, та закликав активніше використовувати ці можливості.

У свою чергу, голова Чернівецької ОДА Руслан Осипенко повідомив, що наразі у 59 МТП у різних громадах Буковини мешкають понад 3000 ВПО, в тому числі й з Луганської області. У Чернівецькій громаді стартувало будівництво двох будинків, у яких власні оселі отримають переселенці, які стоять на відповідному квартирному обліку.

Наразі тут мешкають майже 4000 луганчан і у кожного є проблема, у вирішенні якої розраховують на допомогу обласної влади. Дещо вдалося вирішити прямо на місці, решту представники Департаменту соціального захисту населення ЛОДА зафіксували для розв'язання в робочому порядку.

Слід відзначити, що очільник області ще зранку поспілкувався із керівниками Шульгинської та Сватівської громад, які опікуються Координаційним центром надання допомоги ВПО з Луганщини у м. Чернівці.

Тут наразі обслуговуються майже 1600 осіб, більшість з яких похилого віку. Ця категорія потребує, перш за все, гуманітарної допомоги. Своє партнерство у цьому питанні запропонував благодійний фонд «Руки милості».

Цього ж разу харчові та гігієнічні набори учасники отримали від Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації.

Як було наголошено, люди вразливих категорій, яким необхідна гуманітарна допомога, можуть подати заяви через телеграм-бот «Луганщина згуртована».

***

04.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/starobilska-hromada-yak-kultura-formuє-spilnotu-u-peremishchenni>

Старобільська громада: як культура формує спільноту у переміщенні

Відсутність звичного середовища та розосередження мешканців громади по різних регіонах України вимагали від Старобільської МВА нових рішень. У відповідь на виклики війни культура стала одним із ключових інструментів підтримки людей і збереження цілісності громади.

Сьогодні культурна діяльність будується за принципом доступності та гнучкості – через поєднання офлайн-форматів у гуманітарних штабах і онлайн-ініціатив, що дозволяє підтримувати постійний зв'язок із мешканцями незалежно від їхнього місця перебування.

ПІДТРИМКА ЧЕРЕЗ КУЛЬТУРУ: ФОКУС НА ЛЮДЯХ

Ключовим напрямом роботи є створення середовища, у якому люди можуть відновлювати соціальні зв'язки та емоційну рівновагу. Особливу роль у цьому відіграють гуманітарні штаби, зокрема у Львові, де регулярно організовуються культурні та освітні заходи.

Бібліотечний простір став одним із важливих інструментів такої роботи. Двічі на тиждень внутрішньо переміщені особи можуть користуватися книжковим фондом, брати участь у заняттях із дітьми та долучатися до культурних ініціатив.

Фонд системно поповнюється, зокрема завдяки участі у програмі Українського ПЕН «Незламні бібліотеки», у межах якої громада отримала нові книжки для дітей і дорослих.

Додатковим ресурсом стали книжкові надходження від Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки, а також підтримка письменників-земляків, які передають власні видання. Такий формат дозволяє поєднати доступ до літератури з живою комунікацією та культурним обміном.

ДІТИ І МОЛОДЬ: ОСВІТА, ТВОРЧІСТЬ І СТАБІЛЬНІСТЬ

Окремий акцент зроблено на роботі з дітьми та молоддю. Через творчі заняття, майстер-класи, інтерактивні ігри та арт-терапевтичні зустрічі формується простір, у якому діти можуть адаптуватися до нових умов.

Творчість у цьому випадку виконує практичну функцію – допомагає знижувати рівень тривожності, формувати відчуття безпеки та підтримувати

емоційну стійкість. Участь у таких заходах беруть, зокрема, учні Лиманського ліцею та вихованці дитячо-юнацького клубу «Орля».

З початку року культурно-терапевтичними ініціативами охоплено понад 150 осіб, що свідчить про стабільний попит на такі формати підтримки.

ІСТОРІЯ ТА ПАМ'ЯТЬ ЯК ОСНОВА ІДЕНТИЧНОСТІ

Паралельно громада системно працює у напрямі національно-патріотичного виховання. Проводяться лекції, тематичні зустрічі, круглі столи, заходи до державних і пам'ятних дат, а також участь у всеукраїнських ініціативах.

Важливе місце посідають історико-просвітницькі заходи. Зокрема, круглий стіл з питань історичного краєзнавства та тематичний захід «Шлях до незалежності через призму історії Луганщини» стали платформою для обговорення ролі історії у формуванні сучасної ідентичності.

Громада також долучається до міжрегіональних і всеукраїнських подій. Участь у фестивалі «Дике поле. Шлях до Європи» дозволила представити історичні дослідження Старобільщини на ширшому рівні.

НЕМАТЕРІАЛЬНА СПАДЩИНА: ЗБЕРЕГТИ І ПЕРЕДАТИ

Окремий напрям діяльності – робота з нематеріальною культурною спадщиною. До обласного переліку включено обрядове дійство «Закладчина», що відображає традиції будівництва житла на Старобільщині.

Паралельно ведеться популяризація традицій травництва, які вже були представлені на всеукраїнських культурних майданчиках.

З дітьми та молоддю проводяться тематичні заняття, присвячені культурній спадщині, що забезпечує передачу знань між поколіннями. У співпраці з іншими громадами організовуються онлайн-презентації, під час яких учасники діляться знаннями про традиційні страви, лікарські рослини та обрядові практики.

Такий підхід дозволяє не лише зберігати культурні елементи, а й адаптувати їх до сучасних форматів.

КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА ВІДНОВЛЕННЯ

Досвід Старобільської громади демонструє, що культура в умовах війни виконує системну функцію – об'єднує людей, підтримує їх у складних обставинах і формує основу для майбутнього відновлення.

«Ми свідомо робимо акцент на культурі як інструменті єднання. Навіть у релокації важливо, щоб люди відчували зв'язок із громадою, мали можливість спілкуватися, розвиватися та передавати свої традиції дітям. Саме це дозволяє зберегти цілісність громади і формує підґрунтя для її відновлення», – зазначає начальник Старобільської міської військової адміністрації Яна Литвинова.

Через поєднання традицій і сучасних підходів громада зберігає власну ідентичність і водночас адаптується до нових умов. Сформована модель культурної роботи підтверджує, що навіть за відсутності звичних інституцій культура може залишатися живою – через людей, їхню взаємодію та спільні цінності.

***

01.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/molod-donechchynu-vyslovyala-svoi-dumky-shchodo-vidnovlennia-rehionu-zhyttia-bez-iliuzii>

Молодь Донеччини висловила свої думки щодо відновлення регіону – життя без ілюзій

Наприкінці 2025 року Молодіжна рада при облдержадміністрації спільно з ГО «Нова Дружківка» розпочали реалізацію важливого проєкту «Код відновлення: молодіжний вимір Донеччини», який є частиною ініціативи «Імпульс», що реалізується за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Впродовж листопада – грудня молодь у п'яти різних містах України сформувала своє бачення розвитку та відновлення. У Кривому Розі, Дніпрі, Полтаві, Кропивницькому та Києві відбулись неформальні зустрічі з молоддю, яка вже кілька років живе поза рідною областю.

«Проєкт з'явився у відповідь на необхідність консолідувати молодь ВПО з Донеччини, яка зараз вимушено проживає за межами області. Водночас ми хотіли надати інструменти для реального впливу на процеси формування місцевих стратегій та політик у рідних громадах, зокрема тих, які зосереджені на відновленні», – зазначив керівник проєкту, голова громадської організації «Нова Дружківка» Сергій Пронкін.

За його словами, численні дослідження фіксують одну й ту саму закономірність: молодь прагне впливати на рішення, але часто не розуміє, як саме влаштована система місцевого самоврядування зсередини, і де в ній загалом є місце для неї. Саме тому проєкт працює одразу у двох напрямках:

- освітньому, де молодь ВПО з Донеччини вчиться особливостям роботи місцевого самоврядування, проєктному менеджменту та лідерству;
- адвокаційному, під час якого розробляється План дій із залучення молоді до раннього відновлення громад Донеччини.

Також у межах проєкту у січні-лютому команда «Нової Дружківки» провела глибинні інтерв'ю з експертами, які щодня працюють із молодіжною політикою регіону. Вони представляли три професійні сфери: публічну владу, громадський сектор та освіту.

За результатами проведеного дослідження можна констатувати, що молоді люди Донеччини пройшла внутрішній злам від романтичної риторики відбудови до жорсткого прагматизму. Вони не повернуться тільки заради того, щоб класти цеглу у міста-привиди, а вимагають створення екосистеми безпеки, гідності та можливості впливати на власне майбутнє.

Зібрані дані не осядуть у ящику архіву. Наступний крок - створення практичного документу для громад Донеччини. Результати дослідження

стануть основою для розробки Плану дій із залучення молоді ВПО до раннього відновлення регіону.

***

01.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/fakhivtsi-sotsialnoi-sfery-bahmutskoi-ta-kremenchutskoi-hromad-rozvuvaiut-partnerski-vzaiemny>

Фахівці соціальної сфери Бахмутської та Кременчуцької громад розвивають партнерські взаємини

У межах реалізації національного проекту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» відбулася зустріч представників сфери соціального захисту населення Бахмутської та Кременчуцької громад.

У заході взяли участь фахівці управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради та департаменту соціального захисту населення Кременчуцької міської ради.

Метою зустрічі стало налагодження у форматі «Знайомство партнерів» взаємодії між громадами, обмін досвідом у сфері соціального захисту населення, а також визначення перспективних напрямів подальшої співпраці.

Представники Бахмутської громади презентували діяльність системи соціального захисту населення громади, основні напрями роботи, зокрема підтримку переселенців, ветеранів війни та членів їхніх сімей, а також реалізацію соціальних програм для вразливих категорій населення.

Кременчуцька громада представила досвід організації роботи у сфері соціального захисту населення, реалізації основних соціальних програм і взаємодії з соціальними установами, громадськими організаціями та іншими партнерами.

За результатами зустрічі визначили основні напрями подальшої взаємодії:

- обмін досвідом у сфері надання соціальних послуг та соціальної підтримки населення;
- налагодження робочої комунікації між фахівцями соціальної сфери громад;
- проведення спільних тематичних онлайн-зустрічей та консультацій;
- розвиток партнерських ініціатив у межах проекту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Онлайн-зустріч стала важливим кроком у розвитку міжмуніципального партнерства, що сприятиме посиленню взаємодії громад у сфері соціального захисту населення.

03.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-provely-zasidannia-koordinatsiinykh-tsentriv-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia03>

На Донеччині провели засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення

У березні відбулись засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення при Волноваській, Краматорській та Покровській районних військових адміністраціях та 34 місцевих військових адміністраціях.

До засідань долучилися представники департаменту соціального захисту населення, управління з питань ветеранської політики та інших структурних підрозділів облдержадміністрації.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Краматорській РВА розглянули питання адаптації мережі центрів надання адміністративних послуг Краматорського району до викликів воєнного часу.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Покровській РВА ознайомилися з досвідом роботи Гродівської селищної військової адміністрації, яка здійснює діяльність в умовах релокації. Також учасників засідання поінформували про результати діяльності Покровського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Донецькій області.

Учасники засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Волноваській РВА ознайомилися з основними напрямками діяльності Хлібодарівської сільської громади, спрямованими на підтримку жителів, які постраждали внаслідок збройного конфлікту. Окрему увагу учасники засідання приділили питанням психосоціальної підтримки населення та збереження ментального здоров'я.

У територіальних громадах під час засідань Координаційних центрів підтримки цивільного населення порушено низку нагальних питань, зокрема:

- виконання програм підтримки та інтеграції ВПО і мешканців громад, які перемістились до більш безпечних регіонів України;
- удосконалення механізмів надання соціальної підтримки окремим категоріям населення на основі уніфікованих підходів;
- соціальний захист та підтримка Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;
- аналіз звернень громадян та потреб переселенців,
- надання матеріальної та гуманітарної допомоги населенню;
- організація роботи в рамках меморандумів про співпрацю громад;
- робота з міжнародними та благодійними організаціями, фондами, партнерами щодо надання всебічної допомоги переселенцям;

- діяльність гуманітарних центрів/хабів підтримки ВПО, центрів життєстійкості;
- психосоціальна підтримка та збереження ментального здоров'я у рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;
- організація надання медичних послуг населенню;
- надання адміністративних та соціальних послуг;
- робота Рад з питань внутрішньо переміщених осіб та Координаційних центрів підтримки цивільного населення;
- завершення опалювального сезону 2025 - 2026 рр. у громадах;
- формування безбар'єрного середовища у громадах;
- питання пошкодженого та знищеного майна на територіях громад;
- зміни умов виплати пенсій, страхових виплат і державних соціальних гарантій;
- організація працевлаштування ВПО та стан ринку праці;
- діяльність служб у справах дітей в умовах воєнного стану;
- організація освітнього процесу в ході реформування заходів освіти у 2026-2027 навчальному році;
- національно-патріотичне виховання дітей, заходи та проєкти з формування української національної та громадської ідентичності;
- співпраця громад у межах національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Окрему увагу приділили питанням евакуації населення, зокрема сімей з дітьми, маломобільних мешканців та людей з інвалідністю до безпечних регіонів України, а також забезпеченню належних умов для їх подальшого розселення та соціальної адаптації.

За результатами засідань визначили першочергові напрями роботи у сфері соціального захисту, гуманітарної підтримки та психосоціальної допомоги населенню в умовах воєнного стану та надано відповідні доручення за результатами розглянутих питань.

***

03.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/dlia-molodi-donechchynu-provely-u-khmelnytskomu-zustrich-u-mezhakh-pr-kampanii-obery-svii-shliakh>

Для молоді Донеччини провели у Хмельницькому зустріч у межах PR-кампанії «Обери свій шлях»

У межах PR-кампанії «Обери свій шлях» у Хмельницькому відбулася профорієнтаційна зустріч вихованців Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості з представниками Маріупольського будівельного фахового коледжу. Захід став важливим кроком у підтримці підлітків на шляху до свідомого вибору професії.

Участь у зустрічі взяли вихованці гуртків «Відчуй ритм» та «Грайлик» – діти з-поміж переселенців, які нині проживають у Хмельницькому. Для багатьох з них ця подія стала можливістю по-новому поглянути на власне майбутнє.

Представники адміністрації коледжу разом з директором ознайомили учасників з напрямками підготовки та умовами вступу та розповіли про перспективи подальшого навчання і працевлаштування. Інформація подавалася у доступній та інтерактивній формі, що викликало жвавий інтерес серед молоді.

Відкриттям для учасників стала екскурсія навчальними кабінетами та майстер-клас із робототехніки. Живе спілкування з викладачами та студентами дало змогу підліткам поставити запитання, отримати корисні поради та відчути атмосферу навчального закладу зсередини.

PR-кампанія «Обери свій шлях» допомагає молоді впевнено будувати власну освітню траєкторію та робити перші кроки до майбутньої професії.

***

04.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/predstavnyky-donechchyny-doluchylsya-do-obhovorennia-mekhanizmiv-pidtrymky-pereselentsiv>

Представники Донецчини долучились до обговорення механізмів підтримки переселенців

3 квітня відбулася нарада з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб під головуванням заступника керівника Офісу Президента України Ірини Верещук. Учасники обговорили ключові виклики та напрями вдосконалення державної політики підтримки переселенців.

У заході взяли участь заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій ОДА, а також керівники структурних підрозділів облдержадміністрації.

Учасники наради розглянули актуальні питання забезпечення житлових, соціальних і медичних прав переселенців. Окремо зупинилися на ризиках змін у житлових програмах і підкреслили, що держава має зберегти їх доступність і ефективність для ВПО.

Також обговорили можливість спрямувати державні гроші на створення додаткового житла для тимчасового проживання переселенців через реконструкцію та переобладнання наявних об'єктів.

Під час засідання проаналізували реалізацію програми «Відновлення», зокрема питання фінансування та видачі житлових сертифікатів. Учасники також визначили кроки, які допоможуть розширити можливості забезпечення переселенців житлом.

Окремий блок обговорення присвятили необхідності перегляду переліку закладів, залучених до програми медсестринського догляду, з урахуванням їх територіального розташування, зокрема поблизу транзитних центрів для переселенців. Також обговорили зміни, які дозволять забезпечити рівний доступ релокованих медичних закладів до державних програм, зокрема у напрямках амбулаторної допомоги, реабілітації та паліативної підтримки.

Крім того, учасники розглянули вдосконалення механізмів пільгового іпотечного кредитування, зокрема запровадження інструментів страхування ризиків під час придбання житла.

За результатами наради учасники визначили конкретні кроки для посилення державної підтримки переселенців, підвищення ефективності житлових програм і забезпечення рівного доступу до соціальних та медичних послуг.

Донецька облдержадміністрація продовжить роботу з центральними органами влади, щоб розширити можливості для забезпечення житлом і створення належних умов для інтеграції переселенців у приймаючі громади.

***

31.03.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

[https://www.if.gov.ua/news/vidbuvsia-navchalnyi-vizyt-dlia-](https://www.if.gov.ua/news/vidbuvsia-navchalnyi-vizyt-dlia-zapozychennia-niderlandskoho-dosvidu-budivnytstvi-sotsialnoho-zhytla)

zapozychennia-niderlandskoho-dosvidu-budivnytstvi-sotsialnoho-zhytla

Відбувся навчальний візит для запозичення Нідерландського досвіду будівництві соціального житла

З 23 по 24 березня відбулася тематична навчальна поїздка до Королівства Нідерландів «Соціальне житло: програма для української делегації» для представників фахових міністерств, двох територіальних громад України, Івано-Франківської, Київської, Полтавської обласних державних адміністрацій, Української фінансової житлової компанії, фондів житла, підтримки молодіжного будівництва та міжнародних благодійних фондів.

Івано-Франківщину представили заступниця голови обласної державної адміністрації Людмила Сірко та секретар Калуської міської ради Віктор Гільтайчук.

Перший день навчального візиту провели у Гаазі Королівства Нідерланди. Він був насиченим і продуктивним для всіх учасників проекту, адже була можливість ознайомитися з реалізацією соціальної політики щодо будівництва соціального житла, законодавчими аспектами. Йшлося й про моделі фінансування проектів, включно із системами гарантій, управління ризиками та структурами фінансування довгострокових інвестицій у доступне житло.

Другий день в Амстердамі мав практичне спрямування. Делегація разом із житловою корпорацією de Alliantie побувала на реконструйованих об'єктах

та оглянула сучасні житлові забудови. Привернули увагу приклади оновлення житлових масивів, впровадження концепції змішаного житла та застосування модульного будівництва.

«Отриманий досвід взаємодії між муніципалітетами, житловими асоціаціями та забудовниками є цінним для нашої країни, оскільки європейська практика впровадження сучасних підходів до будівництва, реконструкції та створення ефективного фонду доступного житла, передусім для тих, хто найбільше цього потребує є надзвичайно цінною та необхідна для впровадження та масштабування», – зазначила Людмила Сірко.

Зауважимо, що завдяки налагодженій співпраці із благодійним фондом «Ко-Хати», громадською організацією «Металаб» та за підтримки міжнародного фонду Habitat for Humanity International у Калуській громаді завершується реалізація проєкту зі створення доступного орендного соціального житла для внутрішньо переміщених людей на базі колишнього дитячого садочка «Зірочка».

Додамо, що поїздка стала можливою в рамках реалізації нового спільного проєкту Міністерства розвитку громад та територій України та міжнародної організації Habitat for Humanity (HFH) «Оцінка та класифікація вакантних об'єктів нерухомості для інвестування у доступне та стале житло для ВПО та вразливих груп населення в Україні» задля обміну досвідом у сфері соціального житла та формування нової житлової політики України.

Важливо, що участь у таких міжнародних ініціативах відкриває нові можливості для розвитку нових проєктів щодо соціального житла та впровадження європейських стандартів якості життя в Україні.

***

31.03.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/pidtrymka-vpo-z-luhanshchynu-na-prykarpatti-obhovoryly-pytannia-zhytla-roboty-ta-sotsialnykh-harantii>

Підтримка ВПО з Луганщини: на Прикарпатті обговорили питання житла, роботи та соціальних гарантій

Світлана Онишук разом із головою Луганської обласної військової адміністрації Олексієм Харченком, який перебуває з командою на Прикарпатті, та своєю заступницею Людмилою Сірко провели зустріч із понад сотнею внутрішньо переміщених людей з Луганщини.

Під час зустрічі обговорили життя після втрати дому, щоденні виклики та потреби людей. Присутні ділилися власними історіями, а також висловлювали вдячність медикам, які залишаються поруч і продовжують допомагати.

Окрему увагу приділили ключовим питанням, що потребують системних рішень:

- забезпечення житлом;

- пенсійні виплати;
- доступ до якісної освіти для дітей, зокрема дошкільної;
- працевлаштування;
- юридична підтримка.

Для сприяння зайнятості планується проведення ярмарку вакансій, де внутрішньо переміщені люди зможуть отримати актуальну інформацію та знайти роботу.

Водночас в області триває реалізація житлових програм: впроваджуються проекти доступного та соціального житла за підтримки міжнародних партнерів, а також облаштовуються приміщення для тимчасового проживання людей, які втратили свої домівки.

Станом на сьогодні на Прикарпатті зареєстровано майже 6 тисяч внутрішньо переміщених людей з Луганщини.

Світлана Онищук наголосила: «Наше завдання – не лише підтримати людей у складний час, а й забезпечити їм реальний доступ до житла, роботи, освіти та всіх державних гарантій».

***

02.04.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/pidtrymka-vpo-z-luhanshchyny-spilni-rishennia-ta-novi-mozhlyvosti>

Підтримка ВПО з Луганщини: спільні рішення та нові можливості

Представники Департаменту соціальної політики ОДА провели зустріч із очільником Луганщини Олексієм Харченком та головою Долинської громади Іваном Дирівим.

Сторони узгодили подальші кроки підтримки внутрішньо переміщених людей з Луганської області, яких у громаді обліковано близько 200. У Долинській громаді діє Рада з питань ВПО за участі переселенців.

Обговорили організацію оздоровлення та таборування дітей-ВПО, які навчаються дистанційно в релокованих закладах, щоб вони мали можливість живого спілкування.

Окрему увагу приділили співпраці у сфері реабілітації військових, ветеранів і звільнених з полону – зокрема, на базі Долинської багатопрофільної лікарні та центрів Рубіжанської та Лисичанської громад.

Також домовилися про культурний обмін: на Прикарпатті очікують гастролі Луганського обласного академічного українського музично-драматичного театру.

Робота триває задля ефективної інтеграції ВПО та вирішення актуальних питань.

31.03.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/publichnyi-zvit-derzhmolodzhytla-za-2025-rik-prozoro-efektyvno-dostupno>

Публічний звіт Держмолодьжитла за 2025 рік: прозоро, ефективно, доступно

25 березня 2026 року в Українському національному інформаційному агентстві «Укрінформ» відбувся Публічний звіт Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» за підсумками 2025 року.

У 2025 році Держмолодьжитло забезпечило житлом 921 сім'ю (2 312 осіб, серед яких 760 дітей).

За цільовими програмами підтримку отримали:

- 747 сімей внутрішньо переміщених осіб (ВПО);
- 127 молодих сімей;
- 40 сімей військовослужбовців;
- 7 сімей працівників бюджетної сфери.

Серед отримувачів кредитів – 96 сімей військових (у тому числі з числа ВПО) та 21 особа з інвалідністю. Загальна сума виданих кредитів у 2025 році склала 2,1 млрд грн. Середній розмір кредиту – 2,2 млн грн, середня площа житла – 61,6 кв. м, середня вартість квадратного метра – 42 200 грн.

За всі роки діяльності Держмолодьжитло забезпечило житлом понад 44 тисячі українських сімей.

Одним із ключових напрямків роботи залишається реалізація проекту «Житло для ВПО» у співпраці з міжнародними фінансовими організаціями.

Фонд також активно працює над залученням нового фінансування. Зокрема, тривають переговори щодо проекту «Житло для ветеранів», окрім того ведеться підготовка пілотного проекту розвитку соціального житла спільно з KfW та УФСІ (USIF).

Триває обговорення з міжнародними партнерами, Світовим банком, Французьким агентством розвитку (AFD), Європейським інвестиційним банком та Habitat for Humanity, щодо розширення чинних проєктів/запуску нових напрямів співпраці.

У 2025 році в межах партнерства з органами місцевого самоврядування діяло 61 місцева житлова програма. Профінансовано 616 млн грн, забезпечено житлом 306 сімей. За всі роки співпраці підтримку отримали понад 6 200 сімей на загальну суму 2,9 млрд грн.

02.04.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/nachalnyk-chernivetskoi-ova-ruslan-osypenko-razom-iz-nachalnykom-luhanskoi-ova-oleksiem-kharchenkom-zustrilysia-i-pospilkuvalysia-z-meshkantsiamy-luhanshchyny-iaki-sohodni-prozhyvaiut-na-bukovyni>

Начальник Чернівецької ОВА Руслан Осипенко разом із начальником Луганської ОВА Олексієм Харченком зустрілися і поспілкувалися з мешканцями Луганщини, які сьогодні проживають на Буковині

На початку повномасштабної війни Чернівецька область прихистила понад 110 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Буковина – одна з тих областей, які прихистили найбільшу кількість людей з регіонів, де тривають активні бойові дії.

Робоча зустріч була не зовсім робочою – про дім, втрати і силу починати спочатку.

Зараз на Буковині зареєстровано майже 72 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Це люди, які потребують нашої всебічної підтримки, адже більшість із них прибула сюди з порожніми руками і без заощаджень.

Для того щоб забезпечити людям гідні умови проживання та підтримку, в області системно розвивається мережа соціального житла.

Наразі у Чернівецькій області функціонують 59 місць тимчасового проживання загальною місткістю 3058 ліжко-місць. Також тривають роботи з розгортання додаткових 373 місць на базі:

- гуртожитку Чернівецького політехнічного коледжу – 128 ліжко-місць;
- гуртожитку Чернівецького будівельного ліцею – 60 ліжко-місць;
- Кострижівської дільничної лікарні – 85 ліжко-місць;
- Глибоцького професійного ліцею – 20 ліжко-місць (розширення МТП).

Окрім цього, вже завершено будівництво модульного містечка у селі Черногузи Вижницької територіальної громади. Найближчим часом туди зможуть заселитися 80 осіб.

У співпраці з центральною владою, міжнародними партнерами та гуманітарними місіями Чернівецька ОВА продовжує розширювати програми підтримки внутрішньо переміщених осіб – щодо забезпечення постійним житлом, створення робочих місць, доступу до освіти, а також можливості для започаткування й розвитку власної справи.

«Не має значення, хто звідки. Важливо, що всі ми – українці, і маємо бути об'єднані та згуртовані, адже саме це робить нас сильнішими перед ворогом і саме це дозволило нам вистояти на початку війни і допоможе перемогти – щоб кожен, хто вимушено покинув рідний дім мав можливість з

часом знову там побувати», – зазначив начальник Чернівецької ОВА Руслан Осипенко.

***

01.04.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/162537>

Підтримка ветеранів, ВПО та молоді із залежностями: ключове із засідання Координаційного центру

До зустрічі долучилися понад 80 осіб – представники ОГС, міжнародних партнерів і державних органів.

Напередодні, 31 березня, відбулося чергове засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Львівській ОДА. До зустрічі долучилися понад 80 осіб: представники ОГС, міжнародних партнерів і державних органів, – задля того, щоб обговорити ключові завдання соціальної сфери, ветеранської політики та освітнього процесу у 2026 році.

Рівниця Координаційного центру Галина Бордун поінформувала учасників про перші результати впровадження рішень, напрацьованих на розширеному засіданні, яке відбулося 27 лютого.

«Понад 120 представників різних сфер працювали у 6 тематичних групах. Після засідання ми вже узгодили з начальником ЛОВА, що план на найближчі пів року – побудова інформаційної політики, системи координації та перескерування ветеранів. Вже відбулося дві зустрічі спільно з департаментом освіти, соціального захисту, закладами охорони здоров'я та фахівцями супроводу ветеранів війни. Напрацьовуємо ще одну інформаційну кампанію про наслідки вживання ПАР серед дітей та молоді», – зазначила Галина Бордун.

Ключовими темами цього засідання стали підтримка громад у впровадженні послуги підтриманого, повторне оголошення конкурсу на співфінансування ремонтів приміщень для цієї послуги (подані напередодні заявки територіальних громад не відповідають вимогам) та підтримка організацій громадянського суспільства – ГО «Львівська обласна асоціація Всеукраїнської організації Союз осіб з інвалідністю України» (ГО ЛОА ВО СОІУ), Львівська обласна організація «Союз Чорнобиль України», Дрогобицьке добровільне товариство захисту дітей-інвалідів «Надія» (повний перелік – у департаменті соціального захисту населення).

«Закликаю партнерські організації до співпраці. Адже ефективні результати можливі за умови координації дій органів влади та громадського сектору», – наголосила заступниця голови Львівської ОДА Христина Замула.

Присутні обговорили результати аналізу потреб ВПО: запити в основному стосуються доступу до інформації, супроводу та базових соціальних послуг. Запропоноване рішення – створення єдиної системи оцінки потреб і цифрової платформи допомоги.

Заступник керівника Координаційного центру Володимир Горак повідомив про зростання кількості звернень від ветеранів і членів їхніх родин: за два місяці показник зріс майже втричі. Команда центру готує дорожні карти перенаправлення щодо психосоціального супроводу ветеранів і їхніх сімей. А напрацьовані рішення планують масштабувати в інших територіальних громадах області на основі досвіду п'яти пілотних громад.

Окрім стратегічних рішень і обговорення ключових викликів, учасники зустрічі також представили низку конкретних ініціатив, які уже на етапі реалізації:

- Робоча група при департаменті соціального захисту населення, як повідомила директорка департаменту Тетяна Крут, проводить оцінку індивідуальних потреб мешканців інтернатних закладів для визначення рівня їх самостійності
- Експертка з розвитку соціальних послуг україно-швейцарського проєкту «Психічне здоров'я для України» (МН4U) Анна Решетник спільно з фахівцями працює над створенням опитувальника для визначення рівня самостійності та необхідної підтримки, а також над механізмом навчання працівників інтернатних закладів.
- Представниця Львівського обласного відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю Рената Івань презентувала пілотні проєкти соціальних послуг для людей з інвалідністю, ВПО та дітей з вразливих категорій.
- У сфері освіти на постійній основі працює робоча група Координаційного центру під керівництвом Маріанни Білик, програмної директорки БО «Українська освітня платформа», у співпраці з департаментом освіти і науки ЛОДА. Основна увага – на інклюзивному навчанні та профілактиці вживання психоактивних речовин серед підлітків.

***

01.04.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/162538>

До уваги територіальних громад Львівщини: триває прийом заявок на субвенцію для житла внутрішньо переміщених осіб

Департамент соціального захисту Львівської ОДА нагадує: триває прийом заявок на отримання субвенції з державного бюджету для формування фондів житла для тимчасового або підтриманого проживання евакуйованих та внутрішньо переміщених осіб.

«Це реальний інструмент, який допомагає не лише забезпечити людей дахом над головою, а й створити умови для їх повноцінної інтеграції у життя громади. Важливо, щоб громади не зволікали і подали повний пакет документів у встановлені строки. Кожна вчасна заявка – це крок до того, щоб

люди, які були змушені покинути свої домівки, відчували підтримку та могли будувати нове життя у безпечних умовах», – зазначила керівниця департаменту соціального захисту населення ОДА Тетяна Крут.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2026 року №301, подати заявку разом із повним пакетом документів потрібно протягом 30 календарних днів з дня набрання чинності постанови.

Зокрема, громадам потрібно підготувати: заявку встановленої форми; гарантійні листи щодо співфінансування та подальшого функціонування об'єктів; підтвердження спроможності їх утримання; фінансово-економічне обґрунтування з планом розвитку щонайменше на три роки.

Важливо: до заявки потрібно додати переліки товарів, робіт і послуг, сформовані на основі актів обстеження об'єктів нерухомості. Усі витрати мають бути чітко обґрунтовані.

Нагадуємо, що Львівщина отримає на житло для внутрішньо переміщених осіб понад 52 млн грн державної субвенції.

Заявки можна подавати на отримання державної субвенції для реконструкції, ремонту або будівництва місць тимчасового проживання та фондів для внутрішньо переміщених осіб. Субвенція покриває до 90% вартості робіт, не менше 10% – фінансується з місцевих бюджетів або інших джерел, дозволених законодавством. Основна умова – об'єкти мають належати до комунальної чи державної власності або перебувати в оренді.

Житло, створене за ці кошти, призначене для проживання евакуйованих та ВПО під час воєнного стану і щонайменше три роки після його завершення, після чого приміщення можна використовувати для надання соціальних послуг. Під час відбору проектів враховуватимуть кількість людей, які отримають житло, доступність для осіб з інвалідністю (мінімум 20% площ), реалістичний календарний план виконання робіт до кінця 2026 року та завершення вже розпочатих об'єктів.

***

02.04.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/162601>

На Львівщині збільшують перелік житла для ВПО: комісія погодила ще 32 об'єкти

Відбулося чергове засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб при Львівській ОДА, під час якого розглянули додаткові акти обстежень, надані органами місцевого самоврядування.

Зокрема, на розгляд комісії подали 35 об'єктів нерухомого майна. За результатами опрацювання встановили, що 32 із них можуть бути використані для проживання ВПО після проведення необхідних ремонтних робіт. Водночас 3 об'єкти не відповідають вимогам через об'єктивні причини –

аварійний стан, використання для оборонних потреб або за цільовим призначенням.

Також під час засідання уточнили інформацію щодо окремих об'єктів. Зокрема, у селі Балучин Золочівського району одну будівлю розподілили на два окремі об'єкти – освітній заклад і дошкільну установу. Додатково до переліку внесли частину гуртожитку у Стрию, де вже тривають ремонтні роботи, а також приміщення амбулаторії у Ходорівській громаді.

Нагадаємо, що пропозиції від громад збирають для розширення переліку об'єктів, які можуть бути подані на фінансування в межах державної субвенції на формування житлового фонду для ВПО. Для Львівщини її обсяг на 2026 рік становить 52,1 млн грн.

Загалом станом на сьогодні Координаційна комісія вже розглянула акти обстежень 181 об'єктів нерухомості та 29 земельних ділянок у різних районах області. Із них 150 об'єктів і 27 земельних ділянок визначили такими, що можуть бути використані для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб.

«Ми системно розширюємо перелік об'єктів, які можуть бути переобладнані під житло для внутрішньо переміщених осіб. Важливо не лише знайти такі приміщення, а й забезпечити їх якісну підготовку – від ремонту до підведення необхідних комунікацій. Це дозволить громадам ефективно залучати державне фінансування та створювати гідні умови для проживання людей», – зазначив керівник департаменту економічної політики Львівської ОДА Вадим Табакера.

***

02.04.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/zhytomyrska-ova-na-terytoriyi-oblasti-prozhyvaye-majzhe-73-tysyachi-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>

Житомирська ОВА: на території області проживає майже 73 тисячі внутрішньо переміщених осіб

За інформацією Департаменту соціального захисту населення Житомирської ОВА, відповідно до Єдиної інформаційної бази даних про ВПО на території Житомирської області зареєстровано на 01.03.2026 – 72,9 тис. ВПО, з них:

- 16,4 тис. дітей;
- 4,1 тис. осіб з інвалідністю;
- 31,1 тис. працездатних осіб;
- 15,1 тис. пенсіонерів;
- 107 багатодітних родин.

Нагадаємо, що внутрішньо переміщені особи (ВПО) в Україні можуть отримати державну допомогу, що включає щомісячні виплати на проживання, програму пільгової іпотеки, а також допомогу у працевлаштуванні та пошуку

тимчасового житла. Заяви оформляються через «Дію», ЦНАПи або структурні підрозділи соцзахисту.

Основні види державної допомоги для ВПО:

- Грошова допомога на проживання: щомісяця виплачується 2000 грн на дорослу людину та 3000 грн на дитину або людину з інвалідністю.
- Житлові програми: пільгова іпотека (єОселя) та спеціальна програма, де держава покриває 70% першого внеску та 70% щомісячних платежів за кредитом для ВПО.
- Допомога у працевлаштуванні: Допомога в пошуку роботи через центри зайнятості, виплати для роботодавців, які працевлаштовують ВПО.
- Соціальні послуги: Допомога у відновленні документів, отримання медичної допомоги та влаштування дітей до навчальних закладів.

Як отримати допомогу:

- Отримати довідку про взяття на облік ВПО (онлайн у застосунку «Дія» або особисто в ЦНАП/органах соцзахисту).
- Подати заяву на виплати через «Дію» або ЦНАП.

***

02.04.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/na-zhytomyrshhyni-za-pidtrymky-partneriv-zhytlom-zabezpecheno-364-vnutrishno-peremishheni-osoby/>

На Житомирщині за підтримки партнерів житлом забезпечено 364 внутрішньо переміщені особи

З початку повномасштабної війни питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб залишається одним із пріоритетних напрямів роботи державної влади та місцевого самоврядування. На Житомирщині це питання вирішується у тісній співпраці з міжнародними партнерами, благодійними організаціями та громадами області. Реалізація житлових проєктів дозволяє забезпечити людей тимчасовим житлом, а також створити належні умови для проживання, соціальної адаптації та інтеграції ВПО у життя громад.

Разом з міжнародними партнерами та місцевими громадами на території Житомирської області вже реалізовано проєкти будівництва та облаштування житла для 364 внутрішньо переміщених осіб.

Зокрема, за рахунок державної підтримки закуплено 8 квартир за програмою Держмолодьжитла (м. Житомир – 1 квартира, м. Звягель – 1 квартира, 6 квартир – у смт Нова Борова). Крім того, за сприяння Міністерства соціальної політики України для Житомирської області у 2022 році було виділено 10 млн грн гуманітарної допомоги для забезпечення тимчасовим житлом внутрішньо переміщених осіб.

У межах реалізації місцевих ініціатив облаштовано 7 квартир, у яких розміщено 12 осіб з числа ВПО. Також у місті Звягель у рамках співпраці міської ради з громадською організацією «Сучасний формат» у 2024 році реалізовано проєкт реконструкції колишнього шкірно-венерологічного диспансеру під гуртожиток для внутрішньо переміщених осіб.

Важливим напрямом стало створення модульного житла. Зокрема, у селі Вереси Житомирської міської територіальної громади встановлено 56 модульних будинків площею 45 кв. м кожний, де розміщено 156 внутрішньо переміщених осіб.

Крім того, облаштовано 47 смарт-квартир для ВПО, де проживають 84 особи. У місті Звягелі в рамках грантової програми дій «Підтримка ЄС для нагальних потреб розміщення внутрішньо переміщених осіб в Україні», що впроваджується Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО), реалізовано проєкт «Реконструкція нежитлової будівлі (головного корпусу) під гуртожиток поліпшеного планування для ВПО».

Також облаштовано 36 квартир для ВПО, де розміщено 92 особи. У місті Овруч відремонтовано частину казарми за фінансової підтримки Естонського центру міжнародного співробітництва з розвитку (ESTDEV).

Ще 7 квартир для 21 внутрішньо переміщеної особи облаштовано у місті Житомирі. Приміщення було переобладнано та забезпечено необхідним обладнанням у межах програми «Посилення стійкості міст у сфері життєзабезпечення міських територіальних громад в Україні (SUR)», що реалізується за фінансування Німецького товариства міжнародного співробітництва за кошти урядів Німеччини та Швейцарії.

Окрім уже реалізованих ініціатив, за підтримки донорів в області триває реалізація нових житлових проєктів для внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, у місті Житомирі здійснюється будівництво чотирьох багатоквартирних будинків на 110 квартир для 400 ВПО. Вартість проєкту становить 8 млн євро.

У місті Андрушівка Бердичівського району реалізується проєкт будівництва 20 індивідуальних одноповерхових житлових будинків для 38 ВПО. Вартість проєкту – 27,6 млн грн.

У селищі Брусилів триває будівництво багатоквартирного будинку на 18 квартир для 60 ВПО. Вартість проєкту становить 950 тис. євро.

03.03.2026

Волинська обласна державна адміністрація

<https://www.voladm.gov.ua/new/volin-shosta-z-oblastey-de-vidbulas-vidkrita-zustrich-vladi-y-vpo/>

Волинь – шоста з областей, де відбулась відкрита зустріч влади й ВПО

2 березня у Луцькому національному технічному університеті відбулась велика зустріч-діалог внутрішньо переміщених осіб з представниками влади. До обговорення долучився міністр соцполітики Денис Улютін, а також т.в.о. начальника Волинська ОВА Роман Романюк, народні депутати України, представники органів соціального захисту та Пенсійного фонду.

Захід в обласному центрі Волині організували представники міжфракційного депутатського об'єднання «ВПО України», які проводять аналогічні зустрічі і в решті областей, де проживають вимушено переселені українці. Тож формат зустрічі офлайн зібрав у стінах ЛНТУ понад сотню переселенців, які нині живуть на Волині. Водночас до прямого включення, як зауважив модератор та співголова МФО Максим Ткаченко, долучились близько 100 тисяч глядачів онлайн.

Люди напряду ставили питання, які для них є критичними. Це і соціальні виплати, і пенсійне забезпечення, допомога дітям ВПО, підтримка родин із тимчасово окупованих територій та зони активних бойових дій.

Одне з питань стосувалося відновлення виплат у розмірі 3 тисяч гривень для дітей ВПО. Міністр соцполітики Денис Улютін підтвердив, що відповідна постанова перебуває на фінальному етапі погодження. За його словами, для дітей планують скасувати майнові критерії, а нарахування допомоги очікується вже з лютого – після ухвалення рішення урядом, орієнтовно у березні.

Т.в.о. начальника Волинської ОВА Роман Романюк наголосив, що для області принципово важливо не просто чути переселенців, але бути їхнім голосом на державному рівні.

«Переселенці на Волині – це вже частина наших мешканців, наших громад. Тому наше завдання, разом із центральною владою, знаходити реальні рішення», – окреслив позицію ОВА Роман Романюк.

***

01.04.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/zhitlo-dlya-pereselentsiv-na-kirovogradschini-prodovzhuuyut-formuvati-fond-obektiv-neruhomosti>

Житло для переселенців: на Кіровоградщині продовжують формувати фонд об'єктів нерухомості

Під головуванням заступника начальника обласної військової адміністрації Сергія Поліщука відбулося засідання профільної Координаційної комісії. Головне завдання – облік та перевірка об'єктів, які можна використовувати для проживання внутрішньо переміщених осіб. Члени комісії розглянули 17 актів обстеження майна, приділяючи увагу стану будівель та можливості їх швидкого заселення.

За результатами перевірок було прийнято рішення виключити з переліку кілька об'єктів у Новоукраїнському та Олександрійському районах. Зокрема, три житлові будинки в Малій Висці визнані непридатними для тимчасового проживання, частину приміщень ветеринарної лікарні в Олександрійському районі готують до приватизації. Такий підхід дозволяє залишити в реєстрі лише ті варіанти, що дійсно відповідають санітарним і технічним нормам.

Водночас комісія затвердила графік нових обстежень, які пройдуть з 1 квітня по 1 травня 2026 року. До оновленого переліку включили 6 нових об'єктів комунальної власності в Маловисківській, Пантаївській та Петрівській громадах. Окремо до плану додали спальний корпус у селі Войнівка, який перебуває на балансі Лисичанської громади.

Важливою складовою роботи є співпраця з міжнародними партнерами. Під час підготовки планів обстеження були враховані пропозиції громад щодо участі у програмах співфінансування від Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

***

02.04.2026

Дніпровська міська рада

https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/81100/chistij_dniprovesnyane-pribirannya-ce-ne-lishe-pro-chistotu-a-j-pro-vidchuttya-domu-ta-zatishku-meshkanka-shelteru-pro-toloku

#Чистий_Дніпро «Весняне прибирання – це не лише про чистоту, а й про відчуття дому та затишку» – мешканка шелтеру про толоку

У Дніпрі триває загальноміська акція #Чистий_Дніпро. До неї долучилися працівники інспекції з питань праці та зайнятості населення Дніпровської міської ради разом із мешканцями шелтера, що на проспекті Сергія Нігояна, 32 прибрали територію, пофарбували лавки та висадили квіти. Такі толоки тут проводять регулярно – це вже добра традиція.

Центр відкрили на початку повномасштабного вторгнення. За цей час тут побували понад 11 тисяч переселенців. Зараз у шелтері живуть близько 60 людей – переважно з Херсонської, Донецької та Луганської областей.

«Я приїхала з Луганщини у квітні 2022 року. Умови хороші: є опалення, вода, про нас дбають. Волонтери привозять продукти й засоби гігієни, також підтримують людей старшого віку. Сьогодні ми разом прибирали територію, садили квіти – стало дуже красиво. Такі толоки – це не тільки про чистоту, а й про відчуття дому», – розповіла мешканка шелтеру Наталія Супрун.

У перші дні війни тут щодня приймали по 500–600 людей. Зараз у центрі залишилися ті, хто потребує тривалішого проживання – переважно люди старшого віку.

«Ми постійно підтримуємо мешканців. Сьогодні разом вийшли прибрати територію: збираємо сміття після зими, фарбуємо лавки, висаджуємо квіти. Хочемо, щоб людям було приємно тут жити. Прибирання проводимо навесні, а далі просто підтримуємо порядок. Під час толоки мешканці не лише прибирали, а й займалися звичними справами – дехто навіть облаштував невеликий город. Кажуть, це допомагає відчутти нормальне життя навіть у непростих умовах», – зазначила очільниця інспекції з питань праці та зайнятості населення Дніпровської міської ради Тетяна Янушкевич.

Очищення території після зими, підготовка до весняно-літнього періоду, гуртова фізична активність – такі заходи вже стали традицією для працівників інспекції з питань праці та зайнятості населення, які з початку повномасштабного вторгнення допомагають гостям міста, що прибувають до цього шелтеру.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

31.03.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/novosti-obschestvo/budanov-povernennya-ukraintziv-dodomu-e-klyuchovoyu-peredumovoyu-vidnovlennya-ekonomiki.htm>

Буданов: Повернення українців додому є ключовою передумовою відновлення економіки

Повернення українців додому є ключовою передумовою відновлення економіки та подальшої трансформації держави. Про це заявив керівник Офісу Президента Кирило Буданов під час First Affordable Mortgage Forum, коментуючи результати програм доступного житла та їхній вплив на соціально-економічну стабільність країни.

За словами очільника ОП, між житловою політикою та економічним розвитком держави існує прямий взаємозв'язок.

«Повернуться люди – запрацює економіка. Запрацює економіка – це вже трошки інша держава буде», – наголосив Буданов.

Він також зазначив, що завдяки програмі доступної іпотеки вже понад 24 тисячі родин отримали власне житло, що дозволило орієнтовно 70-80 тисячам громадян проживати у нових оселях.

«Що таке 24 тисячі осель? Це 24 тисячі сімей. 24 тисячі сімей – це по мінімуму на три людини помножено, тобто близько 70-80 тисяч, може трошки більше, людей тепер можуть проживати так чи інакше у своїй новій оселі. І це точно великий плюс», – зазначив Буданов.

За словами керівника ОП, житлове питання безпосередньо пов'язане з викликами національної безпеки, адже без створення умов для повернення громадян неможливо забезпечити повноцінне відновлення країни.

«Не можуть в країну повертатися люди, які не знають, куди їм їхати. Вірніше, не так – які чітко знають, що їхати їм немає куди», – додав Буданов.

Тому, на думку Буданова, настав час замислитися над пошуком механізмів, які б дозволили консолідувати житлові програми, які нині функціонують у різних відомствах і міністерствах та довели свою ефективність.

***

31.03.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/fea/v-ukraini-zminili-pravila-kupivli-zhitla-hto-zmozhe-otrimati-ipoteku-z-vigidnishimi-umovami.htm>

В Україні змінили правила купівлі житла: хто зможе отримати іпотеку з вигіднішими умовами

В Україні суттєво спростили доступ до пільгової іпотеки для внутрішньо-переміщених осіб (ВПО) – держава компенсує більшу частину першого внеску та платежів, а також дозволила купувати житло до 10 років, що різко розширило вибір. Водночас мобілізовані військові отримали право на іпотеку під 3% річних, що стало ще одним фактором активного зростання програми «Оселя».

Про це повідомила голова комітету Верховної Ради (ВР) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, народна депутатка Олена Шуляк. За останні пів року кількість виданих кредитів зросла на 46% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

Загалом вже видано близько 24 тисяч кредитів на суму понад 42 млрд гривень. І якщо раніше програма розвивалася поступово, то нині її динаміка

значно прискорилась. За словами Шуляк, саме завдяки практичним змінам, які врахували реальні потреби людей.

Ключова зміна, яка фактично «перезапустила» доступність іпотеки для переселенців, – це механізм державної компенсації витрат. Він запрацював восени 2025 року і кардинально змінив правила гри. Тепер для ВПО держава:

- компенсує 70% першого внеску (але не більше 30% вартості житла);
- покриває 70% щомісячних платежів у перший рік (до 150 тис. грн);
- додатково відшкодовує до 40 тис. грн супутніх витрат (нотаріус, оцінка, банківські комісії).

На практиці це означає, що якщо квартира коштує 2 млн грн, стандартний перший внесок у 400 тис. грн для ВПО фактично зменшується до приблизно 120 тис. грн. Саме цей момент став переломним, адже іпотека з теоретично доступного інструменту перетворилась на реально досяжний варіант для тисяч сімей.

Раніше однією з найбільших проблем для переселенців було обмеження щодо віку житла – не старше трьох років. Фактично це «прив'язувало» людей до новобудов, яких у багатьох регіонах або недостатньо, або вони надто дорогі. З жовтня 2024 року правила змінили, ВПО тепер можуть купувати житло віком до 10 років.

За словами Шуляк, це суттєво розширило ринок доступних варіантів. На практиці це означає – більше пропозицій у невеликих містах і тилкових регіонах, нижчу середню вартість житла та швидше заселення без очікування завершення будівництва. Саме ця зміна стала критично важливою для тих, хто не може дозволити собі інвестувати в «первинку» або не хоче ризикувати.

Ще одна новація – розширення категорій громадян, які можуть отримати іпотеку під 3% річних. У 2026 році до цього переліку офіційно додали мобілізованих військовослужбовців.

***

05.04.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/fea/odna-z-kraines-zaprovadzhuje-novi-pravila-dlya-ukrainskih-bizhentsiv-scho-zminitsya-vzhe-tsiei-vesni.htm>

Одна з країн ЄС запроваджує нові правила для українських біженців: що зміниться вже цієї весни

У Німеччині вже з квітня запроваджують біометричну систему контролю EES, через що українці при перетині кордону мають здавати відбитки пальців і проходити додаткові перевірки. Водночас закривається популярна бонусна програма для банківських карток, і для її продовження доведеться переходити до іншого банку та проходити нові перевірки.

Про це повідомляє видання Ausnews.de. Одним із ключових нововведень стане повноцінний запуск системи в'їзду/виїзду EES. Вона поступово

впроваджувалася ще з 2025 року, але тепер починає працювати на повну потужність у всіх аеропортах і морських портах Німеччини.

Суть системи полягає в автоматизованому обліку іноземців, які перетинають кордони Шенгенської зони. Для громадян третіх країн, до яких належать і українці, це означає обов'язкову здачу біометричних даних – відбитків пальців і фотографії обличчя безпосередньо під час проходження контролю.

Отримана інформація зберігатиметься у базі даних протягом трьох років. Такий підхід має посилити безпеку та контроль за перебуванням іноземців у Європі, але водночас створює і нові виклики для мандрівників.

Запуск нової системи майже неминуче призведе до збільшення часу проходження прикордонного контролю. Через необхідність збору біометричних даних можуть виникати черги, особливо в перші тижні роботи системи.

Зазначається, що це особливо актуально для великих транспортних хабів, таких як Аеропорт Франкфурта чи Аеропорт Мюнхена, де пасажиропотік традиційно високий. Українцям, які планують подорожі, радять закладати додатковий час на проходження контролю, аби уникнути запізнь на рейси.

Варто зазначити, що нові правила стосуються лише громадян країн, які не входять до ЄС. Для мешканців Євросоюзу, а також країн Шенгенської зони, процедура перетину кордону залишиться незмінною.

Окрім змін у сфері безпеки, нововведення торкнуться і фінансового життя українців у Німеччині. Йдеться про закриття популярної бонусної програми Miles & More для клієнтів Deutsche Kreditbank. Вона дозволяла накопичувати бонусні милі під час перельотів авіакомпаніями-партнерами, серед яких Lufthansa, LOT, Austrian Airlines та SWISS.

Втім, до кінця квітня 2026 року всі кредитні картки цього банку перестануть підтримувати програму. Вона буде повністю передана до Deutsche Bank. Для тих, хто хоче й надалі користуватися бонусною програмою, доведеться пройти додаткові процедури. Зокрема, необхідно буде відкрити рахунок у Deutsche Bank, пройти перевірку кредитоспроможності та підтвердити рівень доходів.

Після цього клієнту потрібно оформити нову банківську картку формату Mastercard. Для багатьох українців це означає додаткову бюрократію та витрати часу, особливо якщо вони не мають стабільного доходу або офіційного працевлаштування в Німеччині.

30.03.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/vpo-khto-otrimue-tsey-status-ta-na-yaku-groshovu-dopomogu-mozhna-rozrakhovuvati>

Виплати для ВПО з 1 квітня 2026 : що зміниться та хто зможе отримати

Еспресо розповість про ВПО в Україні, особливостях виплат для внутрішньо переміщених осіб від різних міжнародних організацій та допомоги від держави у 2026 році.

Виплати на дітей-переселенців

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України напрацювало зміни до Постанови, яка регулює порядок надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам. Вони передбачають розширення категорій отримувачів, щоб не залежно від доходу родини, діти ВПО отримали допомогу на проживання та нові можливості для непрацевдатних людей.

Нарахування виплати для дітей ВПО, незалежно від доходу батьків, здійснюватиметься з 1 лютого 2026 року, за умови подачі заяви до 1 травня 2026 року.

Також збільшено тривалість допомоги. Максимальну кількість шестимісячних періодів виплат подовжено з чотирьох до п'яти. Це дозволить найбільш вразливим категоріям переселенців отримувати державну підтримку на пів року довше

Розмір виплат на дітей ВПО 3000 грн.

Виплати непрацевдатним ВПО

Ще одна важлива зміна стосується непрацевдатних осіб з-поміж ВПО. У зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму, внутрішньо переміщені особи, яким припинили виплату на проживання через перевищення граничного доходу, відтепер можуть подати документи на перегляд виплат. Нарахування виплат з 1 січня 2026 року відбудеться за умови подачі заявки до 1 травня 2026 року.

Якщо документи для перерахунку буде подано пізніше 1 травня 2026 року, виплати будуть нараховуватись з місяця подачі заяви про допомогу.

Виплати для внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю становлять 3000 на місяць.

Соціальні послуги без бар'єрів: нові роз'яснення для ВПО

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України та Міністерство культури України запустили інформаційну кампанію, спрямовану на підтримку внутрішньо переміщених осіб. Ініціатива має на меті забезпечити рівний доступ ВПО до соціальних послуг у нових громадах.

Увагу приділено створенню зрозумілих матеріалів, які пояснюватимуть права та можливості ВПО, а також порядок отримання соціальних послуг. З деталями можна ознайомитись тут

Покращення умов проживання для ВПО

24 грудня уряд ухвалив рішення компенсувати витрати установам, які тимчасово безоплатно розміщують ВПО. Зокрема це стосується оплати комунальних послуг, а також придбання скрапленого газу й пічного палива.

Серед основних змін такі:

- запроваджується механізм компенсації комунальних послуг, закладам, підприємствам, установам, організаціям, які тимчасово розміщують внутрішньо переміщених осіб, навіть якщо вони ще не набули статусу ВПО;
- визначається строк надання тимчасової компенсації – до двох місяців з дати подання заяви, на період, необхідний для відновлення втрачених документів;
- компенсація відбуватиметься за фактичну кількість днів перебування внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання. Це дозволить здійснювати більш точний розрахунок розміру компенсації;
- спрощується порядок підтвердження витрат – відтепер для розрахунку компенсації достатньо зокрема чеків та квитанцій, без обов'язкового направлення запитів до управителів та виконавців житлово-комунальних послуг;
- збільшується розрахунок соціальної норми житла – з 13,65 кв. м до 21 кв. м опалювальної площі на одну людину.

Прийняті зміни напрацюють гнучкий механізм підтримки осіб у кризових ситуаціях та забезпечать безперервність надання допомоги.

Виплати на проживання для ВПО

Виплати на проживання для ВПО є частиною підтримки, яку забезпечує Уряд для внутрішньо переміщених осіб. Це – кризова виплата українцям, які, через війну, залишили свої домівки і найбільше потребують підтримки. Вона є тимчасовою і надається громадянам, які найбільше її потребують.

З 1 листопада 2023 року допомога призначається на 6 місяців на сім'ю. З того часу уряд періодично продовжує дію програми. Наразі чинна програма дейтиме до лютого 2026. Виплати можуть отримувати лише найбільш вразливі категорії ВПО: люди з інвалідністю I – III групи, сім'ї з дітьми до 18 років (якщо діти навчаються, то до 23 років), сімей, у складі яких лише працездатні особи тощо.

Допомогу нараховують щомісячно одному з членів сім'ї (уповноваженій особі) з розрахунку на кожного члена родини:

- для осіб з інвалідністю та дітей – 3 тис. грн;
- для інших осіб – 2 тис. грн.

Хто не може претендувати на виплати ВПО

Допомога не призначається, якщо три місяці перед зверненням внутрішньо переміщена особа/член сім'ї:

- придбали новий транспортний засіб (з року випуску якого минуло менше 5 років), крім авто, які були придбані волонтерами та передані на потреби оборони країни;
- придбали на суму більше 100 тис. грн. земельну ділянку, квартиру, будинок (крім житла, отриманого за рахунок державного чи місцевого бюджету);
- мають на депозитному банківському рахунку кошти у загальній сумі більше 100 тис. грн;
- придбали іноземну валюту (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або придбаної для оплати медичних, соціальних, освітніх послуг), а також банківських металів на загальну суму більше 100 тис. грн;
- мають у власності житло, що розташоване на інших територіях ніж тих, де ведуться активні (можливі) бойові дії або які є окупованими, якщо таке житло має площу понад 13,65 м² на одного члена сім'ї;

Допомога призначається на кожного члена сім'ї, відомості про якого включено до Єдиної інформаційної бази даних як про внутрішньо переміщену особу (тобто зареєстрований як ВПО).

Підтримка ВПО в опалювальний сезон

ВПО з числа отримувачів пільг або житлових субсидій, які проживають по всій території України, та не отримали кошти на паливо від міжнародних організацій, зокрема на прифронтових територіях, зможуть придбати тверде паливо для стабільного проходження опалювального сезону за рахунок державного бюджету.

Очікується, що на придбання твердого палива буде виділено суму 258 400,0 тис. гривень для надання додаткової підтримки на придбання твердого палива 32 300 сім'ям з числа ВПО. Середній розмір виплати сягатиме 8 тисяч гривень.

Відповідні виплати будуть здійснюватися Пенсійним фондом України вже після завершення виплат міжнародними організаціями, тобто в листопаді – грудні.

Якщо Ви вже є отримувачем пільг або житлових субсидій, то для отримання коштів додатково звертатися нікуди не потрібно. Пенсійний фонд проведе додаткове нарахування автоматично. У разі, якщо родина ще не отримувала пільги від держави, варто звернутись до ПФУ.

31.03.2026

Интерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/economic/1155631.html>

Гетманцев очікує розгляду Радою законодавчих змін для нової програми іпотеки під 3% до осені 2026р

Верховна Рада може до осені 2026 року прийняти у цілому законодавчі зміни, необхідні для запуску нової масштабної програми доступного житла, що передбачає іпотечне кредитування під 3% річних терміном на 25 років.

«Проект програми передбачає 3% кредит на 25 років, таким чином аби домогосподарство, тобто сім'я, витратила не більше 15-20% від свого доходу. Ми вважаємо, що маємо щонайменше 1 млн квартир запуснути у межах цієї програми», – заявив голова парламентського комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев на Першому форумі доступної іпотеки у Києві у вівторок.

Він зазначив, що відповідний законопроект може бути внесений до парламенту вже цього тижня. За його словами, фінансування відбуватиметься також за рахунок залучених коштів міжнародної допомоги, бюджету та ресурсу недержавних пенсійних фондів, законопроект про які вже підготовлено.

Голова комітету наголосив на необхідності визначення єдиної державної установи для менеджменту програми з метою забезпечення прозорості. На його думку, одним з можливих «менеджерів» є ПрАТ «Укрфінжитло», проте він наголошує на необхідності розгляду інших варіантів. Крім того, Гетманцев повідомив про активну позицію Національного банку України (НБУ), який надав пропозиції щодо зміни нормативів та регулювань для комерційних банків, аби полегшити навантаження при кредитуванні.

Гетманцев також зауважив, що програма має забезпечити вчителів, медиків, військових, внутрішньо переміщених осіб (ВПО), багатодітні сім'ї квартирами у довгостроковий кредит.

За словами очільника комітету, потреба у новій ініціативі зумовлена недостатніми обсягами чинної програми «ЄОселя», у межах якої за весь час було видано лише 24,6 тис. кредитів. Він додав, що нова стратегія має стати стимулом для будівельної галузі та розвитку громад на десятиліття.

Як повідомлялося, на початку лютого поточного року відбулось перше засідання міжвідомчої парламентсько-урядової робочої групи (МРГ) з питань реалізації програми доступного будівництва житла. За його підсумками учасники дійшли згоди, що інфляційні ризики цій моделі має взяти на себе держава, а робочій групі було доручено підготувати пропозиції щодо джерел фінансування, зокрема через випуск іпотечних облігацій та емісію ОВДП.

31.03.2026

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/all/nedvizhimost/novosti/dostupna-ipoteka-na-1-milyon-kvartyr-hetmantsev-poiasnyv-chym-vidrizniaietsia-prohrama-vid-ieoseli>

Доступна іпотека на 1 мільйон квартир: Гетманцев пояснив, чим відрізняється програма від «Оселі»

Нова іпотека під 3% для одного мільйона українських сімей, яку готує уряд, має врахувати всі помилки, допущені під час запуску програми «Оселя». Саме тому програма має бути набагато доступнішою, ніж популярна пільгова іпотека, що діє сьогодні.

Про це повідомив голова комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев у кулуарах First Affordable Mortgage Forum 2026, присвяченому розвитку доступної іпотеки.

Зважаючи на те, що від воєнних дій постраждали понад 3 млн домогосподарств, нова іпотека має стати магістральною урядовою програмою у післявоєнній відбудові, переконаний Гетманцев. Ця програма, з одного боку, має соціальну функцію – забезпечення житлом вчителів, медиків, військових, ВПО, багатодітних сімей. З іншого боку, зможе підтримати будівельну галузь і дати доступне житло соціально незахищеним громадянам. Сьогодні, за даними Світового банку, в Україні третина населення живе за межею бідності, нагадав Гетманцев. Крім того, ця іпотека має стимулювати розвиток будівельної галузі.

«Стартувати нова програма має зараз. Наразі ми спільно з урядом робимо усе можливе для її швидкої реалізації. Зокрема, намагаємось знайти ресурси для того, щоб вона відбулася», – наголосив голова комітету ВРУ.

Додатковим джерелом фінансування, яке розглядає уряд, може бути як фондовий ринок, так і інші фінансові інструменти. «Ми маємо залучити невеликі капітали, які є в наших співгромадян, тобто йдеться про цінні папери. Ми повинні використати вільну банківську ліквідність, яка є на ринку, – це близько 500 млрд гривень. Ми говоримо також про кошти наших партнерів під цільові програми», – пояснив народний депутат. Попит на доступну іпотеку в Україні надзвичайно високий, зазначив він.

Він додав, що також планується використати частину вільної банківської ліквідності, яка сьогодні становить близько 500 млрд грн. За його словами, розраховувати на всю суму не потрібно, але частково її можна спрямувати на програму за сприяння Національного банку.

Крім того, додаткове фінансування передбачене за кошти партнерів, які підтримують програму, а бюджетне фінансування може бути розширене для цієї мети.

«Безперечно, якщо цієї суми буде недостатньо, ми будемо вимушені залучати облігації внутрішньої державної позики, щоб компенсувати різницю», – підсумував голова фінансового комітету ВРУ.

Також передбачається розширення бюджетного фінансування. «Йдеться не про те, що держава купуватиме житло і передаватиме його людям. Ми даємо людям можливість отримати кредит під дуже низький відсоток і на великий термін – 25 років», – зауважив він.

Фінансування чинної державної іпотечної програми «ЄОселя» – 18 млн грн – Гетманцев вважає недостатнім, є також проблеми з кредитними умовами. Саме тому проєкт не відповідає запиту суспільства.

«Що виходить: людина подає заявку, але її не можуть забезпечити. Це неприпустимо. Сьогодні, за даними Укрфінжитла, є пів мільйона заявок, з них реалізовані лише 24 000. Чимало заявок, наприклад, від ВПО, відсівається банками через недостатню платоспроможність, яку передбачають банки», – пояснив Гетманцев.

Нова програма, на його переконання, має бути доступнішою для великої кількості людей. «Ключова умова долучення до іпотеки – належати до соціально вразливих категорій. Друга – мати стабільний дохід», – пояснив він.

Нацбанк, за словами Гетманцева, матиме у новому урядовому проєкті активнішу роль, ніж в «Оселі». «Моя головна претензія до Національного банку: ринок іпотеки в Україні «лежить» – його фактично немає. Якщо не брати до уваги програму «ЄОселя», яка зараз дуже звужена, то ринку іпотеки просто немає. І, власне, Нацбанк на це майже не звертає уваги», – заявив Гетманцев.

Наразі невідомо, яке відомство реалізуватиме нову іпотечну програму.

***

02.04.2026

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/politics/news/vybory-i-holosuvannia-za-kordonom-vitsespiker-rady-nazvav-krainy-z-iaakymy-bude-nayskladnishe>

Вибори і голосування за кордоном. Віцеспікер Ради назвав країни, з якими буде найскладніше

Корнієнко назвав «величезним викликом» умови, в яких Україні доведеться проводити вибори, але запевнив: громадяни за кордоном будуть голосувати.

Для проведення виборів Україні треба організувати за кордоном голосування для у 40 разів більшої кількості громадян, ніж у довоєнні часи, і в деяких країнах це буде складно зробити через особливості їхнього законодавства. Про це у коментарі LIGA.net сказав заступник спікера та керівник партії Слуга народу Олександр Корнієнко.

Відповідаючи на запитання, що робити з українцями, які залишаться за кордоном, віцеспікер запевнив: «Вони будуть голосувати. Ми маємо створити для них інфраструктуру. У гарні довоєнні часи в закордонному окрузі брали участь 150 000-200 000 людей. Тепер нам потрібно масштабувати цю цифру у 40 разів. Це величезний виклик».

Він зазначив, що більшість громадян зараз перебуває у трьох країнах: Німеччині, Польщі та Чехії.

«Саме з ними буде найскладніше, адже кожна країна має своє законодавство та регулювання», – наголосив Корнієнко.

Проте, зазначив він, є країни, які самі виявляють ініціативу. Наприклад, Ірландія готова навіть закладати кошти у власний бюджет, щоб допомогти Україні. Інші країни також шукатимуть фінансування.

«Це важка робота, але ми маємо забезпечити можливість проголосувати кожному українцю», – додав він.

***

31.03.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/eu-hotuye-zminy-do-tymchasovoho-zakhystu/33720765.html>

Тимчасовий захист після 2027 року: у ЄС готують нову реформу для українців. Кого вона торкнеться?

У ЄС вирішили відмовитися від затвердженого минулого літа плану не продовжувати тимчасовий захист для українців після березня 2027 року та взялися обговорювати, як його можна натомість реформувати. Зокрема, обговорюється можливість звзвати групи осіб, які підпадатимуть під захист, залежно від їхнього стосунку до мобілізації, а також регіону України, з якого вони походять. Пропозицію Єврокомісія планує підготувати у травні.

Про це проєкт Радіо Свобода «Ти як?» дізнався від кількох європейських чиновників та дипломатів, обізнаних з перебігом дискусій.

Про те, що тимчасовий захист для українців у ЄС уже не продовжуватимуть, в Брюсселі оголосили в червні 2025 року.

Єврокомісія тоді представила державам-членам рекомендацію про поступове завершення тимчасового захисту для українців та спільний європейський підхід щодо цього. І вже у вересні країни ЄС погодили цю рекомендацію одноголосно.

У ній йшлося про те, що українці з тимчасовим захистом мають переходити на національні дозволи на проживання на основі їхньої роботи, навчання тощо. Ідеєю було, щоб після березня 2027 року, коли тимчасовий захист завершиться, понад чотири мільйони українців у ЄС не залишилися без документів та не переважили європейську систему прийняття запитів на притулок.

Чому до питання повернулися ще раз?

Як показала практика, переходити на національні типи дозволів українцям часто було не так і просто через подекуди високі зарплатні порогови чи складніші, порівняно із захистом, бюрократичні процедури.

Ситуація в різних країнах ЄС відрізнялася, і в той час як, наприклад, Чехія та Польща почали розробляти механізми переходу з тимчасового

захисту, багато інших держав досі не встановили чітких процедур або рекомендацій щодо подальшого проживання для українців.

Як повідомив чиновник ЄС, знайомий перебігом дискусії, результати перших пів року продемонстрували, що кількість переходів українців до інших статусів у країнах ЄС залишається дуже низькою. Тож у ЄС вирішили повернутися до питання ще раз.

Перше нове обговорення, що робити після завершення тимчасового захисту у 2027 році, чи можна його продовжити ще раз і в якій формі, серед європейських міністрів відбулося 5 березня.

На дискусію міністрів юстиції та внутрішніх справ 27 країн-членів ЄС запросили також спеціальну посланницю ЄС з питань українців Ілву Йогансон, яка була призначена на цю посаду влітку 2025 року та добре обізнана з проблемами українців при спробах змінити статус.

Як повідомив за результатами обговорення єврокомісар із внутрішніх справ і міграції Магнус Бруннер, у ЄС вирішили, що потрібно додатково підготуватися до березня 2027 року, коли термін директиви про тимчасовий захист для українців завершується, з огляду на те, що війна в Україні ще триває. Водночас він дав зрозуміти, що залишати все, як є, у ЄС не хочуть.

«Тимчасовий захист – як і впливає з назви – є тимчасовим захистом, тож нам потрібний наступний план і після березня 2027 року».

Ще одне обговорення на технічному рівні в Раді ЄС відбулося 24 березня, після чого Єврокомісія почала працювати над новою пропозицією щодо продовження тимчасового захисту, яку вона планує представити країнам-членам у травні. Після цього рішення мають затвердити країни-члени кваліфікованою більшістю голосів, повідомив Радіо Свобода чиновник ЄС, не уповноважений давати офіційні коментарі ЗМІ.

Які варіанти розглядають?

Співрозмовники Радіо Свобода підкреслювали, що обговорення лише починаються, тому зараз важко сказати, який саме вигляд буде мати остаточне рішення. Водночас вони вказували, що на дискусію вплинули практики та ініціативи певних країн, які вже взяли за звуження тимчасового захисту, і їхній підхід можуть взяти за приклад під час розробки нових правил.

Зокрема, мова йшла про Норвегію та Швейцарію, які не входять в ЄС, тому не мають виконувати європейські директиви щодо тимчасового захисту, чи Данію, яка має автономію в питанні внутрішніх справ.

Наприклад, Швейцарія з 1 листопада 2025 року почала розрізняти регіони України та внесла у категорію безпечних для повернення сім західних областей України: Волинську, Рівненську, Львівську, Тернопільську, Закарпатську, Івано-Франківську та Чернівецьку.

Норвегія запровадила зміни у березні 2026 року, обмеживши можливості отримання захисту для чоловіків віком від 18 до 60 років, оскільки туди за останні пів року прибуло «забагато переселенців, особливо молодих чоловіків».

Уряд Данії також озвучував плани обмежити захист для чоловіків призовного віку та жителів 14 областей західної та центральної України, проте через березневі вибори в країні та формування нового уряду ці зміни поки що не були остаточно ухвалені.

За словами чиновника ЄС, під час розмови з міністрами, спецпредставниця ЄС Ілва Йогансон натякала, що, можливо, тимчасовий захист можна було б продовжити, але з іншим цільовим охопленням, тобто для обмежених груп осіб.

Тобто, одним із ключових напрямків дискусії є можливе звуження сфери дії захисту: можливість врахування регіону походження заявника та окремий підхід до осіб, які підпадають під мобілізацію в Україні.

Також обговорюється варіант «залишкового статусу» для найбільш вразливих груп або для тих, хто ще не може перейти на інший правовий статус у країнах-членах.

Чоловікам не даватимуть захист?

Раніше в окремих країнах ЄС, зокрема в Польщі, Чехії та Німеччині лунали політичні заяви про необхідність повернення українських чоловіків призовного віку. Вони посилились після того, як Україна влітку 2025 року дозволила виїзд за кордон чоловікам, які не досягли призовного віку – від 18 до 22 років.

Згідно зі статистикою Євростату, минулої осені половина українців, які прибули до ЄС і отримали тимчасовий захист, були дорослими чоловіками, що приблизно утричі перевищує показники попередніх періодів.

Попри незадоволення окремих політиків, ЄС не мав важелів впливу на ситуацію. Як пояснювала у інтерв'ю Радіо Свобода Ілва Йогансон, ці чоловіки мають такі ж права під тимчасовим захистом, які і решта українців. Спецпредставниця ЄС порушувала це питання у розмовах з українським урядом і наполягала, що це питання можуть вирішити лише в Києві.

Водночас тепер низка країн виступає за включення в оновлену версію тимчасово захисту обмеження для чоловіків, зазначив один зі співрозмовників Радіо Свобода. За його словами, оцінку такій пропозиції мають зробити юристи.

На думку юристки з міграційного права Юлії Зелвенської, з юридичної точки зору це буде складно.

«Щодо чоловіків, це дуже спірне питання, бо це буде набагато легше оскаржити. І момент дискримінації тут таки актуальний».

За словами юристки, у ЄС діє право на відмову від військової служби з міркувань совісті (чи право на альтернативну службу), і це фундаментальне право людини в Євросоюзі, що базується на свободі думки та релігії, дозволяючи замінити військову службу цивільною. Європейський суд з прав людини говорить, каже юристка, що держави не можуть карати за таку відмову.

«Кожне рішення для того, щоби бути легітимним, з точки зору європейського права, має бути обґрунтованим та пропорційним. Тому, в принципі, можливі юридичні оскарження пропорційності такого рішення».

Чи всіх стосуватимуться нові правила?

Одна з головних причин, чому в ЄС повернулися до дискусій щодо продовження тимчасового захисту для українців, це бажання уникнути колапсу органів з надання прихистку, якщо до них масово і одночасно почнуть звертатися українці після завершення тимчасового захисту в ЄС.

Тож зараз існують занепокоєння, що можливі обмеження сфери дії тимчасового захисту створять ситуацію, коли доведеться визначати, хто підпадає під ці правила, а хто – ні. І якщо це призведе до складних оцінок, то є ризик, що сама мета директиви – полегшити навантаження на систему притулку – буде підірвана, зауважив один із дипломатів, з якими спілкувалося Радіо Свобода.

За його словами, існує ймовірність, що нові правила, які розробляє Єврокомісія, стосуватимуться новоприбулих українців і не зачеплять тих, хто уже перебуває під тимчасовим захистом.

Загалом ситуація наразі така, що практично всі країни наполягають на тому, що допускати просто завершення тимчасового захисту без будь-яких дій чи нових ініціатив не можна. Менші країни з невеликою кількістю українців пропонують просто продовжити ще на рік чинну директиву про тимчасовий захист, а більші хочуть змін і звуження дії директиви.

Тим часом юристка Юлія Зелвенська зауважує, що ознак того, що українці після п'яти років у ЄС можуть сподіватися на отримання довготривалого європейського дозволу на проживання, наразі немає.

«Є директива для довгострокового проживання, якою не мають права скористатися декілька категорій людей. Наприклад, не тільки люди з тимчасовим захистом, а з додатковим захистом чи дипломати. Тобто є багато категорії іноземців з посвідками на проживання, які не мають права на ці привілеї після п'яти років у ЄС».

Раніше у ЄС порушували питання про те, щоб включити українців з тимчасовим захистом у директиву про довгострокове проживання, проте, за словами дипломатів, ця ідея не сподобалася ні певним країнам-членам, ні українській владі, яка прагне, аби люди після завершення війни поверталися додому. Тож роки під тимчасовим захистом, як пояснювала також Ілва Йогансон, не будуть враховуватися для отримання постійних документів.

Результатом чергового обговорення у ЄС щодо українців з тимчасовим захистом може бути як продовження чинної директиви, так і її обмежене подовження або ж відсутність спільного рішення загалом.

***

31.03.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/u-chehiyi-pochynayetsya-onlayn-proces-vyuvlennya-interesu-do-specdozvolu-na-8882383>

У Чехії починається онлайн-процес «виявлення інтересу» до спецдозволу на довгострокове перебування

Ця процедура зголошення претендентів отримати новий п'ятирічний спеціальний дозвіл починається 1 квітня і триватиме до кінця місяця, до 30 квітня, на сайті Офіційного інформаційного порталу для іноземців Міністерства внутрішніх справ Чехії.

Для цього так званого виявлення інтересу кожен претендент віком від 18 років має увійти до свого облікового запису користувача на цьому сайті за допомогою електронної ідентифікації. Без цього кроку «виявити інтерес» буде неможливо, попереджають у міністерстві.

Інформація щодо спеціального дозволу на довгострокове перебування є в розділі сайту, який так і називається, – «Спеціальний дозвіл на довгострокове перебування». Також на сайті є й детальна інструкція до процесу «виявлення інтересу». МВС радить до початку процедури уважно ознайомитися з нею, зокрема, з умовами отримання цього дозволу, і, серед іншого, заздалегідь з'ясувати, яких осіб необхідно обов'язково додати до спільного домогосподарства, в межах якого подається заявка, а яких, за потреби, можна запросити.

Як це було раніше, після початку реєстрації претендентів на новий дозвіл сайт може перевантажитися. Тож міністерство звертає увагу, що поспішати з цим не варто (але і зволікати теж).

«Швидкість і те, коли саме протягом квітня ви виявите інтерес, не матиме жодного впливу на процес оцінки виконання умов для отримання спеціального дозволу на довгострокове перебування. Виявити інтерес можна будь-коли протягом квітня 2026 року», – наголошують у МВС.

***

31.03.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/4dwgwnW>

Як чехи ставляться до українських біженців? Результати опитування

Прага, Чехія – Попри офіційні заяви, що українці не забирають робочі місця у чехів і платять більше податків, ніж отримують допомоги, багато хто їх вважає проблемними. Більше в огляді RFI Українською.

«Хоча близько 60% людей вважають українську меншину проблематичною, лише менше третини мають негативний особистий досвід»,

– зазначає аналітик Ipsos Міхал Корманяк. Він вважає, що думка про українців часто формується під впливом ЗМІ або оточення.

Про таке свідчать результати опитування міжнародної дослідницької компанії Ipsos на замовлення видання Seznam Zprávy. У ньому взяли участь 1022 респонденти.

Соціологічне опитування показало, що чехи часто зустрічають українців: 39% респондентів зазначили, що бачать їх щодня, ще 28,5% – кілька разів на тиждень.

62,4% респондентів відповіли, що бачать українців під час покупок або отримання послуг. Ще 46,4% – у сфері охорони здоров'я серед лікарів та медичних працівників. 37% вказали транспортні послуги – українці працюють водіями таксі та автобусів.

Однак, як і в попередньому опитуванні за 2023 рік, так і в новому, оприлюдненому у березні 2026, близько 60% респондентів сприймають українців як проблемних.

Втім, лише 20,6% респондентів заявили, що мають скоріш негативний досвід спілкування з українцями. Ще 8,1% – дуже негативний.

Цікавий факт: аналітик Корманяк зазначає, що найбільш привітні до українців – студенти університетів.

«Очевидно, що освіта значною мірою визначає ставлення до українців. Найбільш помітна різниця спостерігається серед осіб з вищою освітою: вони частіше вважають їх не проблемою, частіше сприймають їх як корисних і частіше відзначають позитивні аспекти», – каже аналітик.

Чому чехи вважають українців проблемними? 67,7% респондентів вважають, що утримують українців соціальними виплатами.

50,3% кажуть, що вони нетерпимі та не вписалися у суспільство, а 33,7% – що українці забирають у місцевих роботу.

При цьому 82,1% респондентів зазначають, що українці виконують роботу, яку більшість не хоче робити.

А 81,5% кажуть, що українські робітники працюють у місцях, де бракує працівників.

А як насправді?

Станом на кінець січня 2026 майже 400 тисяч українців мають тимчасовий захист у Чехії. Гуманітарні виплати отримують 44 800 з них. 198 593 українців працевлаштовані.

За інформацією Forbes, 2025 року Чехія витратила 8,8 мільярда крон для допомоги українським біженцям. Разом з тим вигода від українських платників податків склала 11,7 мільярда крон за перші три квартали минулого року.

Нагадаємо, у середині березня чеський парламентар Томіо Окамура, відомий своїми антиукраїнськими заявами, звинуватив мігрантів у тому, що в Чехії зростає кількість інфікувань СНІДом. Зокрема, головною причиною цього він назвав «зростання кількості українців у Чеській Республіці».

31.03.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/medychne-strahuvannya-v-chehiyi-ukrayincziv/>

Медичне страхування в Чехії для українців (veřejné zdravotní pojištění) в 2026 році

Медичне страхування в Чехії є обов'язковим для всіх, хто легально перебуває на її території – і українці не виняток. Якщо ви отримали тимчасовий захист або дозвіл на перебування, ви маєте право на доступ до чеської системи охорони здоров'я. Але щоб цим правом скористатися, потрібно розуміти, як вона влаштована, яку страхову компанію обрати і що робити, якщо у допомозі відмовили.

Як влаштована система медичного страхування в Чехії

Чехія має систему обов'язкового медичного страхування (veřejné zdravotní pojištění), яка фінансується через страхові внески і охоплює переважну більшість жителів країни. На відміну від комерційного страхування, ця система гарантує доступ до широкого переліку медичних послуг – від відвідування лікаря загальної практики до госпіталізації та хірургічних втручань.

Для українців із тимчасовим захистом (dočasná ochrana) система відкривається автоматично після реєстрації та отримання дозволу на перебування. Ті, хто перебуває в Чехії на інших підставах – наприклад, на довготривалій візі або з посвідкою на проживання – також мають право на обов'язкове страхування, якщо офіційно працевлаштовані або є членами сім'ї застрахованої особи. Непрацюючі дорослі без тимчасового захисту зобов'язані самостійно сплачувати внески або оформлювати комерційне страхування.

Як обрати страхову компанію

В Чехії діє кілька страхових фондів, акредитованих державою. Найбільший і найвідоміший – VZP (Všeobecná zdravotní pojišťovna), який обслуговує близько половини населення країни. Він має найширшу мережу договірних лікарів і клінік по всій Чехії, що особливо важливо, якщо ви живете не в Празі.

Серед інших фондів варто знати: ČPZP (Česká průmyslová zdravotní pojišťovna), OZP (Oborová zdravotní pojišťovna), ZPŠ (Zdravotní pojišťovna Škoda) та VoZP (Vojenská zdravotní pojišťovna). Кожен із них має свої додаткові програми відшкодування витрат – наприклад, на стоматологію, фізіотерапію чи профілактичні обстеження, – але базовий обсяг покриття у всіх однаковий, оскільки визначається законом.

При виборі страхової зверніть увагу на кілька факторів: наявність договірних лікарів (smluvní lékaři) у вашому місті або районі; можливість отримати інформацію або документи українською чи англійською мовою;

зручність онлайн-кабінету та мобільного додатку. VZP на сьогодні має найбільшу кількість договірних партнерів і окремий розділ підтримки для українців на своєму сайті.

Обрати або змінити страховий фонд можна раз на 12 місяців – подавши заяву до 30 вересня, зміна набирає чинності з 1 січня наступного року.

Що покриває обов'язкова страховка

Базовий пакет обов'язкового страхування в Чехії є досить широким. Він включає: візити до лікаря загальної практики та вузьких спеціалістів (за направленням або без – залежно від типу послуги); діагностику – аналізи крові, рентген, УЗД, МРТ; стаціонарне лікування та хірургічні операції; екстрену медичну допомогу; вагітність і пологи; щеплення за національним календарем; частину вартості рецептурних ліків (пацієнт доплачує фіксовану суму – regulační poplatek).

Стоматологія покривається частково: базові процедури – огляд, пломбування, видалення зубів – входять до страховки, тоді як ортодонція, імпланти та естетичне лікування оплачуються самостійно.

Що не входить до покриття: планова косметична хірургія, більшість санаторно-курортних процедур не за медичними показниками, а також деякі ліки, що не входять до реєстру відшкодовуваних препаратів (hradené léky).

Як зареєструватися у страховому фонді

Після отримання тимчасового захисту або дозволу на перебування потрібно особисто звернутися до будь-якого відділення обраного страхового фонду. З собою варто мати: паспорт або посвідчення особи; документ, що підтверджує статус перебування в Чехії (наприклад, víza strpění або картку тимчасового захисту); підтвердження адреси проживання.

Якщо ви офіційно працевлаштовані, реєстрацію у страховому фонді зазвичай ініціює роботодавець – він же щомісяця перераховує страхові внески. Якщо ви не працюєте і маєте тимчасовий захист, держава сплачує внески за вас як за так звану «державну застраховану особу» (státní pojištěnec).

Як працює медичне страхування в Чехії: що покриває обов'язкова страховка, як зареєструватися і що робити при відмові.

Куди скаржитися при відмові

Відмова у медичній допомозі або страховому відшкодуванні – це не тупик. В Чехії існує кілька рівнів захисту прав пацієнтів.

Перший крок – звернутися безпосередньо до свого страхового фонду з письмовою скаргою (stížnost). Кожен фонд зобов'язаний розглянути її протягом 30 днів і надати письмову відповідь. Якщо відповідь вас не задовольнила або фонд проігнорував скаргу, наступна інстанція – Všeobecná zdravotní pojišťovna або Ministerstvo zdravotnictví ČR (Міністерство охорони здоров'я), залежно від характеру порушення.

Для захисту прав пацієнтів існує також незалежна організація – Kancelář ombudsmana (Омбудсман), офіційна назва якої Veřejný ochránce práv. Вона розглядає скарги на дії державних органів і страхових фондів, діє безкоштовно і доступна для іноземців з легальним статусом перебування.

Медичне страхування в Чехії: практичний гід для українців про страхові фонди, перелік послуг, реєстрацію та оскарження відмов.

Якщо ситуація стосується конкретного лікаря або медичного закладу, скарга подається до Česká lékařská komora (Чеська медична палата) або до регіонального органу охорони здоров'я (krajský úřad, oddělení zdravotnictví).

Для українців, які не впевнені у своїх правах або стикаються з мовним бар'єром, безкоштовну правову допомогу надають організації Člověk v tísní, OPU (Organizace pro pomoc uprchlíkům) та низка муніципальних інтеграційних центрів.

***

01.04.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/ehs-ne-nadavatime-timchasovogo-zakhistu-ukra%0d1%97ncyam-z-bereznya-2027-roku/>

ЄС не надаватиме тимчасового захисту українцям з березня 2027 року

Євросоюз не має наміру продовжувати тимчасовий захист для українців після березня 2027 року. Громадяни України і надалі зможуть перебувати в країнах ЄС, але на інших засадах. Не виключено, що захист надаватиметься на основі місця проживання в Україні. Подальший план перебування українців у ЄС має бути готовий у травні цього року.

Ще у червні 2025 року У Європейському Союзі повідомили, що не планують продовжувати тимчасовий захист для українців після березня 2027 року. Після 4 березня 2027 року громадяни України повинні будуть легалізувати своє перебування в інший спосіб, зокрема на підставі національних віз.

5 березня цього року відбулася зустріч міністрів юстиції та внутрішніх справ 27 країн-членів ЄС. На саміті було визнано, що країнам необхідно додатково підготувати до березня 2027 року. Тоді єврокомісар із внутрішніх справ і міграції Магнус Бруннер зазначив, що в ЄС будуть зміни щодо біженців з України.

Наприкінці березня Єврокомісія почала працювати над пропозицією зміни тимчасового захисту для громадян України. Готовий варіант мають представити у травні.

Не виключено, що на остаточний варіант вплине досвід країн, які вже запровадили обмеження для українців. Зокрема, Швейцарія не надає притулок українцям, які прибувають із західних областей України, а Норвегія обмежила можливість отримання колективного захисту для українських чоловіків віком 18-60 років.

Спецпредставниця ЄС Ілва Йогансон не виключає, що тимчасовий захист може бути продовжено, але для обмежених категорій українців.

Можливо, до уваги братиметься місце проживання біженця в Україні та його стосунків до мобілізації.

Спецпосланниця пояснила, що чоловіки мають таке ж право на захист. Тому питанням повернення чоловіків в Україну має займатися Київ. Однак низка країн вважає за потрібне додати до нових правил надання тимчасового захисту обмеження для українських чоловіків.

***

01.04.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/yaki-umovi-neobkhidno-vikonati-ukra%dl%97ncyam-shhob-otrimati-cukr/>

Які умови необхідно виконати українцям, щоб отримати СУКР?

Українці, які перебувають у Польщі, можуть претендувати на отримання дозволу СУКР за дотримання певних умов. По-перше, необхідно мати безперервний статус УКР щонайменше 365 днів.

Цей статус має зберігатися станом на 4 червня 2025 року та на момент подання заявки на СУКР.

По-друге, подати документи можна лише через 30 днів після в'їзду до Польщі. Цей термін є обов'язковим і слугує для підтвердження легальності перебування та стабільності статусу заявника. Важливо планувати подачу заздалегідь, щоб дотриматися встановлених правил та уникнути затримок у розгляді.

У разі сумнівів щодо безперервності статусу УКР українцям радять звертатися до місцевих органів соціальної підтримки або профільних організацій. Вони допоможуть перевірити документи, підтвердити легальність перебування та підготувати необхідні довідки для подачі заявки на СУКР.

***

03.04.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/u-polshhi-zaklikayut-vidnoviti-bezkoshtovnu-medichnu-dopomogu-dlya-bezrobitnikh-ukra%dl%97nciv-poziciya-nfz/>

У Польщі закликають відновити безкоштовну медичну допомогу для безробітних українців: позиція NFZ

Після набрання чинності змін до законодавства від 5 березня 2026 року частина громадян України, які перебувають у Польщі під тимчасовим захистом, втратили автоматичний доступ до безкоштовної медичної допомоги. Нові правила передбачають, що сам по собі номер PESEL зі статусом УКР більше не гарантує права на лікування, що викликало критику з боку громадських організацій.

Вони закликали уряд Польщі терміново переглянути рішення та відновити попередній механізм підтримки.

Ініціаторами звернення виступили низка організацій, зокрема Союз українців у Польщі, Номо Faber та Фонд Польського міграційного форуму. У спільному листі до профільних міністерств вони наголосили, що нові обмеження найбільше вдарили по соціально вразливих категоріях, зокрема пенсіонерах та тяжкохворих. За їхніми словами, відсутність доступу до лікування створює реальні ризики для життя, адже багато людей не мають можливості самостійно оплачувати медичні послуги.

У Національний фонд охорони здоров'я пояснюють, що нинішні правила наближені до тих, які діють для громадян Польщі. Щоб отримати доступ до медичних послуг, українці повинні мати страхування – через працевлаштування, добровільні внески або інші законні підстави. Зокрема, пенсіонери можуть оформити доступ до системи шляхом переказу пенсії до Польщі, однак такі процедури можуть тривати від кількох місяців до року.

Водночас наслідки змін уже відчутні на практиці: медичні заклади почали виставляти рахунки незастрахованим пацієнтам, і значна частина цих рахунків залишається несплаченою. Уряд пояснює нововведення необхідністю зменшення фінансового навантаження на систему охорони здоров'я, адже витрати на лікування біженців за останні роки сягнули мільярдів злотих. Попри це, громадські організації наполягають на пошуку компромісного рішення, яке дозволить захистити найбільш вразливі групи населення.

***

30.03.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayinski-bizhentsi-yidut-finlyandiyi-chomu-prichina_n3038814

Українці масово залишають одну з найзаможніших країн ЄС: у чому причина

Українські біженці почали масово залишати Фінляндію – одну з найбільш економічно стабільних країн Євросоюзу. Приблизно 90 тисяч українців, які прибули до країни після початку повномасштабної війни, близько 40 тисяч уже виїхали.

Про це повідомило фінське видання Yle. Таким чином, Фінляндію залишила майже половина тих, хто шукав там тимчасовий захист.

Чому українці виїжджають з Фінляндії?

Однією з ключових причин називають невизначеність щодо майбутнього. Уже наступного року завершується дія програми тимчасового захисту в ЄС, і для того, щоб залишитися, українцям потрібно мати роботу. Втім, саме з працевлаштуванням у Фінляндії виникають найбільші труднощі.

- мовний бар'єр,

- високі вимоги роботодавців,
- нестачу вакансій.

Більшість компаній вимагають знання фінської мови, тоді як англійської часто недостатньо. До того ж рівень безробіття в країні залишається одним із найвищих у Європі.

Як українцям живеться у Фінляндії?

Про складнощі інтеграції свідчать і особисті історії. 25-річна українка Владислава Онуфрієнко розповіла, що, попри досвід роботи та знання кількох мов, не змогла знайти стабільну роботу після закриття університетської їдальні, де вона працювала. Зрештою дівчина вирішила виїхати з країни.

Схожа ситуація і в інженера-будівельника з Маріуполя Андрія Камінського. Він регулярно надсилає десятки резюме, але майже не отримує відповідей. Через відсутність перспектив чоловік також вирішив залишити Фінляндію.

Куди їдуть українці?

Найчастіше українці обирають для переїзду інші країни ЄС, зокрема Естонію або Іспанію, де, за їхніми словами, простіше знайти роботу та адаптуватися. Водночас частина біженців повертається в Україну.

Загалом у Євросоюзі нині перебуває близько 4,35 мільйона українців під тимчасовим захистом. Це підтверджують дані Євростату. Як повідомляють експерти, європейські країни дедалі більше орієнтуються на тих мігрантів, які працюють і інтегруються в суспільство, що також впливає на рішення українців змінювати країну проживання.

Хто з українців найбільше страждає за кордоном?

Українські біженці, які виїхали через війну, стикаються із серйозними труднощами адаптації в інших країнах. Найбільше проблем виникає у сфері працевлаштування, доступу до житла, медицини та загальної соціальної інтеграції. Багато людей змушені починати життя з нуля, долаючи мовний бар'єр, культурні відмінності та бюрократичні складнощі.

Згідно з дослідженнями, особливо вразливою групою залишаються українки. Саме вони частіше стикаються з обмеженим доступом до високооплачуваної роботи, можливостей купівлі або оренди житла, якісних медичних послуг, а також до повноцінного дозвілля. Крім того, для багатьох жінок складнішим є відкриття власного бізнесу, що ще більше ускладнює фінансову незалежність і повноцінну інтеграцію за кордоном.

***

03.04.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/deportatsiya-ukrayintsiv-yevropi-de-tse-vidbuvayetsya_n3042202

3 Європи почали депортувати українців: одна країна вже відправила біженців додому

Ще 5 місяців тому Швейцарія оголосила, що відтепер не надаватиме тимчасовий захист українцям з кількох регіонів України, що розташовані на заході – мовляв, вони є «безпечними».

Українці з семи регіонів країни вже не можуть отримати прихисток у Швейцарії – і з моменту оголошення про зміни у законодавстві країни 150 людей поїхали зі Швейцарії самі. А ось 104 біженці отримали наказ про депортацію, повідомляє Швейцарська телерадіомовна корпорація.

Що відомо про депортацію українців зі Швейцарії?

Загалом з 2022 року Швейцарія надала притулок майже 70 тисячам українських біженців. Та після впровадження нових міграційних правил з 1 листопада 2025 року вже майже 400 громадян України отримали відмови у статусі S. Причому 207 людей були заявниками, а 303 встигли подати свої заяви ще до 1 листопада – втім, їх все ще відхилили.

Відтепер прихисток у Швейцарії не можуть отримати люди з таких областей:

- Волинська;
- Рівненська;
- Львівська;
- Тернопільська;
- Закарпатська;
- Івано-Франківська;
- Чернівецька.

А станом на кінець лютого уряд країни вже встиг видати 104 накази про депортацію, і 29 з них набули юридичної сили. Тим часом ще 20 заяв чекають на рішення Федерального адміністративного суду.

145 українців вже покинули країну добровільно.

Тим часом у Державному секретаріаті з питань міграції заявляють, що кожен випадок, коли мовиться про відмову у захисті, розглядається окремо, аби визначити, чи є депортація до України обґрунтованою. Через це розгляд наданих доказів став більш трудомістким.

***

01.04.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/04/1/7234501/>

Канада продовжила міграційну програму для українців

Канада продовжила дію Канадсько-українського дозволу на екстрені поїздки, що дає право українцям проживати й працювати у Канаді.

Про це оголосила міністерка імміграції Канади Лена Матледж Діаб, пише «Європейська правда».

Діаб оголосила, що українці, які прибули до Канади в рамках Канадсько-української програми дозволів на термінове переселення (CUAET) та пов'язаних з нею заходів, отримають додатковий рік для подання заявки на продовження дозволу на роботу.

За її словами, щоб мати право на це, українці та члени їхніх сімей мали прибути до Канади не пізніше 31 березня 2024 року.

Власники CUAET, які не отримали рішення вчасно, щоб прибути до 31 березня 2024 року, але яким було дозволено прибути до 31 грудня 2024 року, також мають право на ці заходи.

Нагадаємо, наприкінці березня уряд Норвегії запровадив зміни до правил прийому переміщених осіб з України, згідно з якими новоприбулі чоловіки віком від 18 до 60 років більше не отримуватимуть тимчасового колективного захисту.

Подібні зміни щодо прийняття українських біженців розгляне і Данія. Окрім обмежень для чоловіків 23–60 років, Копенгаген може зупинити надання тимчасового захисту на загальних засадах для новоприбулих із 14 регіонів, «які менше постраждали від військових дій».

***

01.04.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayintsi-okupovanih-teritoriy-zmozhut-zvilnitisya-1775065292.html>

Українці з окупованих територій зможуть звільнитися через «Дію»: як працюватиме новий механізм

Уряд дозволив дистанційно звільнитися з роботи тим, чиї роботодавці залишилися на окупованих територіях або в зоні бойових дій.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Telegram-канал прем'єр-міністра Юлії Свириденко.

Як повідомила прем'єр, на сьогоднішньому засіданні уряду ухвалили рішення про запуск відповідного механізму.

Проблема, яку вирішили

Люди, які виїхали з окупованих територій або зони бойових дій, часто опинялися в правовій пастці. Їхні роботодавці залишалися в небезпечних регіонах, але формально трудові відносини не припинялися. Через це люди не могли офіційно працевлаштуватися на новому місці.

Новий механізм дозволить розірвати такі відносини дистанційно - без особистого візиту до роботодавця чи державних органів.

Як працює механізм

Подати заяву на звільнення можна буде онлайн через застосунок «Дія». Система автоматично:

- зафіксує дату припинення трудових відносин;
- проінформує роботодавця;
- оновить дані в державних реєстрах.

«Прибираємо цю правову пастку і даємо людям можливість працювати далі», – зазначила Свириденко.

Для кого це важливо

Нововведення стосується громадян, чиї роботодавці залишилися:

- на тимчасово окупованих територіях;
- у зоні активних бойових дій.

Фактично ці люди вже не працюють на попередньому місці, але через юридичні формальності не мали змоги офіційно влаштуватися на нову роботу.

***

02.04.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/viplati-vid-oon-po-novomu-hto-otrimae-12-1775136468.html>

Виплати від ООН по-новому: хто отримає 12 300 гривень та як змінилися правила з 1 квітня

З 1 квітня 2026 року грошова допомога від УВКБ ООН для українців змінюється. Відтепер розмір виплат залежатиме від ситуації, в якій перебуває домогосподарство.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на повідомлення УВКБ ООН.

Раніше діяла стандартна виплата – 10 800 гривень на людину за три місяці. Тепер підхід стане більш адресним. Однак тепер все буде залежати від конкретної ситуації, в якій опинилося домогосподарство.

Скільки платитимуть

Після змін передбачено кілька рівнів допомоги:

- 12 300 гривень за 3 місяці – для людей, які були змушені евакуюватися або залишити домівки біля лінії фронту, а також для тих, хто постраждав від обстрілів;
- 1 800 гривень на місяць – для тих, хто проживає поблизу лінії фронту (наразі ця програма ще не реалізується);
- 2 000–3 000 гривень на місяць – для вразливих ВПО, які понад 6 місяців перебувають у переміщенні, мають право на державну допомогу, але не можуть її отримати (ця програма також поки не надається).

Водночас організація продовжить підтримувати тих, хто повернувся додому після вимушеного переміщення або виїзду за кордон після 24 лютого 2022 року.

Хто має право на допомогу

Після 1 квітня пріоритет надається таким категоріям:

- люди, чиє житло було пошкоджене або знищене;
- родини, які втратили близьких через обстріли;
- домогосподарства, де є поранені або ті, хто потребує лікування внаслідок ракетного удару або атаки БПЛА;
- евакуйовані з 50-кілометрової зони від фронту або українсько-російського кордону;
- люди, які прибули з тимчасово окупованих територій;
- вразливі ВПО, які перемістилися протягом останніх 6 місяців з територій, розташованих у 50-кілометровій зоні від лінії фронту або українсько-російського кордону;
- вразливі категорії українців, які повернулися з-за кордону протягом останнього року і безперервно знаходяться в Україні щонайменше три місяці;
- ВПО, які повернулися додому і проживають там щонайменше три місяці.

Як визначають, кому дадуть гроші

Для ВПО та тих, хто повернувся, проводиться додаткове оцінювання.

Гуманітарні організації пріоритет визначають за кількома критеріями:

- близькість до бойових дій або факт переміщення;
- умови проживання (місто чи село);
- кількість людей у родині;
- наявність вразливих осіб (дітей, людей з інвалідністю, літніх);
- фінансовий стан домогосподарства.

Остаточне рішення ухвалюється після повної процедури реєстрації, яку проводить партнер УВКБ ООН – БФ «Право на Захист».

Важливі обмеження

Грошова допомога не може надаватися двічі одночасно. Гуманітарні організації координують виплати, щоб уникнути дублювання.

Виняток можливий для тих, хто постраждав від обстрілів або евакуювався. Водночас встановлено обмеження: одне домогосподарство може отримати таку допомогу не більше двох разів протягом 12 місяців.

Таким чином, нова модель передбачає більш точкову підтримку.

***

04.04.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/skilki-pereselentsiv-pratsevlashtuvav-dtek-1775299940.html>

Скільки переселенців працевлаштував ДТЕК з 2022 року: озвучені дані

З лютого 2022 року вугледобувні, енергетичні та машинобудівні підприємства компанії «ДТЕК Енерго» забезпечили роботою майже 5,3 тис. внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням повідомлення ДТЕК.

Зазначається, що понад 80% працевлаштованих приєдналися до вугледобувних підприємств ДТЕК. Значна частина з них не мали шахтарських спеціальностей і пройшли навчання або перенавчання безпосередньо на виробництві.

Як каже генеральний директор «ДТЕК Енерго» Олександр Фоменко, війна змусила мільйони українців починати життя заново, і для компанії важливо бути поруч у цей момент.

«Тому ми продовжуємо систематично реалізовувати програми підтримки громад регіонів, де знаходяться наші підприємства, допомагаючи українцям адаптуватися та працювати навіть у складних умовах повномасштабної війни», – зазначив він.

***

01.04.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4107865-reforma-zitla-pid-tiskom-demografii-so-potribno-zminiti.html>

Реформа житла під тиском демографії: що потрібно змінити

Житлова політика в Україні більше не може залишатися такою, як до війни. І річ не лише про масштаби руйнувань. Країна стрімко змінюється демографічно – і ці зміни вже сьогодні визначають, яким має бути житло, де його будувати і для кого.

Мільйони внутрішньо переміщених осіб, нерівномірний розподіл населення, депопуляція певних територій та зростання навантаження на безпечні регіони – усе це формує нову реальність. У цій реальності стара житлова модель не працює.

КРИЗА, ЯКА ВИХОДИТЬ ЗА МЕЖІ РУЙНУВАНЬ

Масштабні втрати житлового фонду внаслідок російської агресії лише загострили системні проблеми, які існували роками.

По-перше, Україна має гострий дефіцит доступного житла. Оскільки нема державного і муніципального житлового фонду, це змушує людей шукати житло на нерегульованому ринку оренди – без гарантій, без захисту, часто за завищеними цінами.

По-друге, держава досі не має повного та достовірного обліку житлового фонду. Те, що нема єдиного реєстру пошкодженого майна, знищено архіви та наявні прогалини у цифрових даних, ускладнює як відновлення, так і захист прав власності.

По-третє, значна частина житла застаріла – технічно, енергетично і соціально. Воно не відповідає сучасним стандартам енергоефективності, безбар'єрності та безпеки. І головне – не відповідає потребам людей.

До цього додається ще одна проблема: житло часто будується без прив'язування до інфраструктури, робочих місць і соціальних послуг. А відбудова нерідко відбувається «там, де було», без урахування безпекових ризиків і нової демографічної карти країни.

НОВИЙ ЗАКОН – ЛИШЕ ПЕРШИЙ КРОК

У 2026 році Україна зробила важливий крок, ухваливши Закон «Про основні засади житлової політики». Він задає рамку для нової моделі – більш гнучкої, соціально орієнтованої і стратегічної.

Але сам собою закон не змінить систему. Для його реалізації необхідно оновити десятки нормативно-правових актів і, що важливіше, змінити підхід: від реактивного до проактивного.

Йдеться не про відновлення того, що було, а про створення нової якості житлового простору – безпечного, енергоефективного, інклюзивного й адаптованого до демографічних змін.

ЩО ПОТРІБНО ЗМІНИТИ ВЖЕ ЗАРАЗ

Насамперед – перейти до управління на основі даних. Україні потрібен єдиний верифікований цифровий реєстр житлового фонду, який дасть змогу планувати відбудову і розподіл ресурсів на основі реальних потреб.

Друге – зробити безпеку й енергоефективність обов'язковими стандартами. Житло більше не можна будувати без укриттів, а модернізацію – відкладати «на потім». Це має стати базовою вимогою, а не опцією.

Третє – створити повноцінний сектор соціального і доступного житла. Держава і громади повинні мати власний житловий фонд, який не підлягає приватизації і може гнучко реагувати на внутрішню міграцію та потреби вразливих груп.

Четверте – синхронізувати житлову політику з економікою і демографією. У громадах, що зростають, необхідно збільшувати пропозицію житла. У тих, де населення скорочується, – чесно говорити про стратегії трансформації та оптимізації.

І, нарешті, потрібно змінити саму логіку державної підтримки. Вона має стимулювати не споживання ресурсів, а інвестиції в модернізацію – зокрема, у підвищення енергоефективності та декарбонізацію.

ГНУЧКІСТЬ ЯК НОВА НОРМА

Сьогодні головний виклик – створити систему, яка здатна адаптуватися. Не до абстрактних планів, а до реальних змін у суспільстві.

Гнучка житлова політика – це не лише про різні типи житла. Це про здатність держави швидко реагувати на переміщення людей, зміну структури домогосподарств, економічні виклики і безпекові ризики.

Україна вже не буде такою, як раніше. І житлова політика також не може залишатися незмінною.

Саме тепер є шанс не просто відбудувати зруйноване, а створити систему, яка працюватиме для людей, – у новій демографічній реальності.

Тетяна Бойко, координаторка житлово-комунальних та енергетичних програм громадянської мережі «ОПОРА».

***

03.04.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4108582-torik-ombudsman-otrimav-majze-45-tisac-zvernen-u-galuzi-zahistu-prav-ludini-u-sektori-bezpeki-ta-oboroni.html>

Торік омбудсман отримав майже 45 тисяч звернень у галузі захисту прав людини у секторі безпеки та оборони

Офіс омбудсмана отримав за минулий рік 44 783 звернення у галузі прав людини у секторі безпеки та оборони, у цьому контексті здійснено 59 моніторингових візитів.

Про це повідомив Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець, публікуючи фрагменти зі щорічної доповіді у Телеграмі, передає Укрінформ.

«Захист прав людини у секторі безпеки та оборони. З цього напрямку отримали 44 783 звернення, здійснили 59 моніторингових візитів», – написав він.

Лубінець зауважив, що важливим аспектом в цьому напрямку є повернення українців додому.

«У 2025 році минуло 11 обмінів, за результатами яких звільнили 3 435 осіб – 3 180 військових і 255 цивільних. Станом на сьогодні від початку повномасштабного вторгнення додому вже повернулися 8 669 наших людей, серед яких - 445 цивільних. Працівники Офісу омбудсмана завжди одні з перших їх зустрічають», – зазначив він.

Омбудсман додав, що виклики не зменшуються, але Офіс шукає рішення.

Окрім цього, Лубінець розповів про захист прав громадян, постраждалих від війни.

«Станом на кінець минулого року 4 млн 619 тис. українців - внутрішньо переміщені, ще 8 млн 488 тис. - за кордоном. Щодня ці люди стикаються з реальними труднощами: житло, робота, медицина, освіта. До мене надійшло 6 631 звернення від ВПО, 394 - від жителів ТОТ та 137 - від постраждалих

внаслідок збройної агресії. Ми здійснили 2 082 моніторингові візити. Окрема увага - укриттям. Перевірили 1 066 об'єктів», – зазначив він.

Уповноважений акцентував на проблемних питаннях галузі, як-от: відсутність стратегічної державної політики щодо ВПО та постраждалих; відсутність адміністративної процедури та нормативно визначеного підходу до використання документів, виданих на ТОТ; відсутність цілісної системи супроводу молоді з ТОТ; обмежений доступ постраждалих до механізмів компенсації за зруйноване та втрачене майно.

За словами Лубінця, рішення на ці виклики потрібні вже сьогодні.

***

04.04.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4108956-gruzia-prodovzila-dopomogu-ukrainskim-bizencam-na-tri-misaci.html>

Грузія продовжила допомогу українським біженцям на три місяці

Грузія продовжила на три місяці надання медичних послуг і фінансової допомоги громадянам України, які безперервно перебувають на території країни.

Про це повідомляє Грузія Online, передає Укрінформ.

Згідно з рішенням уряду, українські біженці будуть отримувати медичні послуги і фінансову допомогу до 1 липня 2026 року.

Як уточнюється, постійним проживанням у Грузії також вважатимуться випадки, коли особа перетнула кордон і повернулася протягом періоду, що не перевищує трьох днів.

У рамках державних програм охорони здоров'я надаються медичні послуги з лікування, зокрема, туберкульозу, ВІЛ-інфекції, СНІДу (включаючи надання специфічних лікарських засобів), цукрового діабету тощо.

Допомога виплачується у розмірі 300 ларі (близько 97 євро) родинам громадян України, які проживають у Грузії, а також 45 ларі (14,5 євро) на людину.

При цьому наступного місяця щомісячну допомогу в розмірі 45 ларі не виплачуватимуть особам, які отримали право на її одержання відповідно до закону «Про міжнародний захист» та/або покинули територію Грузії. Виплата у 300 ларі буде припинена з наступного місяця, якщо всі члени родини покинуть територію Грузії.

05.04.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4109370-u-lvovi-zaperecili-so-diti-vpro-masovo-ne-vidviduut-skoli-cerez-ckuvanna.html>

У Львові заперечили, що діти ВПО масово не відвідують школи через цькування

Керівник департаменту освіти та культури Львівської міськради Андрій Закалюк назвав такою, що не відповідає дійсності, інформацію про те, що у Львові діти ВПО не ходять до школи, бо не знають української мови і бояться цькування.

Про це він написав на своїй сторінці у Фейсбукі, передає Укрінформ.

«Теза про «50 тисяч дітей-переселенців, які не ходять до шкіл у Львові через цькування» – це не просто маніпуляція. Це відверта брехня. Ці цифри не мають нічого спільного з реальністю», – написав Закалюк.

За його словами, у львівських школах навчаються тисячі дітей, які були змушені переїхати через війну. І місто щодня робить конкретну роботу, щоб вони інтегрувалися – не на словах, а на практиці.

Керівник департаменту також навів факти, які легко перевірити: у школах і садках Львова – понад 4600 дітей зі статусом ВПО, а загалом у місті – близько 12 тисяч дітей-переселенців (включно з малюками та студентами до 18 років).

«Де тут «50 тисяч»? У чийй уяві вони існують? До слова, у Львові загалом 87 тисяч учнів», – йдеться у дописі.

При цьому, зазначив Закалюк, конфлікти дійсно бувають. Але робити з поодиноких випадків «масове явище» – це або повна відірваність від реальності, або свідомо спроба її спотворити, вважає він.

«І ще одне. Частина дітей справді не відвідує львівські школи – але зовсім не через вигадані «масові цькування». Хтось залишається на дистанційному навчанні у своїх школах, щоб не втрачати зв'язок із домом. Комуś потрібен час на психологічну адаптацію», – наголосив посадовець.

Варто зазначити, що дані про 50 тисяч дітей поширювали у соцмережах з посиланням на освітню експертку Іванну Коберник, яка в ефірі програми «Я чую інших» заявила, що у місті є близько 50 тисяч дітей шкільного віку з числа ВПО, однак до місцевих шкіл ходить менше 10 тисяч. Однією з причин цього вона назвала булінг, зокрема через мову.

Як повідомлялося, Міністерство освіти та науки спільно з державною установою «Український інститут розвитку освіти» уклали перелік модельних навчальних програм для забезпечення якісної освіти дітей, які проживають або проживали на тимчасово окупованій території України.

Регіональні

01.01.2026

galinfo.com.ua

https://galinfo.com.ua/news/programa_zhytlovyh_vaucheriv_u_lvovi_cher_govi_55_rodyn_vpo_otrymayut_finansovu_pidtrymku_446931

Програма житлових ваучерів у Львові: чергові 55 родин ВПО отримують фінансову підтримку

Виконавчий комітет Львівської міської ради 31 березня затвердив рішення про надання грошової допомоги на розв'язання житлового питання для 55 внутрішньо переміщених осіб.

Спеціальна комісія з питань допомоги окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб протягом тижня опрацювала 83 звернення від громадян. За результатами перевірки підтримку отримують 55 заявників, тоді як 27 запитів було відхилено через виявлення неправдивих даних у документах. Про ухвалені рішення та результати роботи профільної комісії повідомила пресслужба Львівської міської ради з посиланням на міське управління соціального захисту.

Механізм підтримки передбачає надання житлового ваучера на суму 2 млн грн, який можна використати для купівлі нерухомості, земельної ділянки під житло або погашення іпотечного кредиту.

За словами керівниці міського управління соціального захисту Тетяни Колесник, таке сприяння допомагає людям, які втратили дім, інтегруватися в нову громаду та відновити відчуття стабільності.

Програма орієнтована передусім на учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які мають статус ВПО.

Від початку дії програми у грудні минулого року через портал «Дія» надійшло 857 заяв, з яких комісія вже розглянула 680 звернень. Станом на сьогодні позитивне рішення прийнято щодо 530 осіб, а 144 заявникам було відмовлено у виплатах. Найближчим часом фахівці планують опрацювати ще 60 пакетів документів, що залишилися в черзі на розгляд.

***

31.03.2026

Цукр

<https://cukr.city/news/2026/modernizatsiia-hurtozhytkiv-dlia-vpo-na-sumshchyni/>

На Сумщині розпочинають модернізацію гуртожитків для ВПО

Наприкінці березня координатор системи ООН в Україні Матіас Шмале відвідав Сумщину з робочим візитом. Під час нього оглянули чотири об'єкти, які планують модернізувати під житло для переселенців. Троє з них – у Сумах. За проектом благодійного фонду «Рокада» за підтримки Гуманітарного фонду України у цих гуртожитках планують створити 159 інклюзивних ліжко-місць

для переселенців. Про це журналістам «Суспільне Суми» повідомила координаторка ініціативи в Сумській області Ірина Голляк.

Як зараз живуть ВПО на Сумщині

Проект благодійного фонду «Рокада» за підтримки Гуманітарного фонду України націлений на створення 159 інклюзивних ліжко-місць у чотирьох гуртожитках для ВПО на Сумщині. Для цього обрали три сумських заклади й один у Роменському районі. За словами координаторки проекту «Нові можливості для Сумщини» в Сумській області Ірини Голляк, це допоможе покривати потребу в тимчасовому доступному житлі в регіоні.

Активна робота з реалізації розпочалася на початку 2026 року. Зараз проєкт проходить погодження вибір об'єктів. Ірина говорить, що закладів, які покривають потребу маломобільних груп населення саме в Сумській області немає.

Журналісти «Суспільне Суми» відвідали один з гуртожитків для ВПО у Сумській громаді й поговорили з його жителями. Серед них – переселенець Микола Лубинець, який прожив у Краснопіллі близько 30 років і провів під активними обстрілами близько 40 днів.

«Всі евакуювалися, а я жив. Я там жив із двома котиками. Росіяни дуже спекли душу. Пам'ять вирувало інколи. Радий би був померти, але в мене двоє котиків. Найкращі друзі мої. Я жив тільки ними. Привіз їх сюди. Прилаштували в гарні руки», – розповідає свою історію Микола.

Після евакуації чоловік якийсь час жив тимчасовому прихистку, згодом захворів на пневмонію. Пролежав у лікарні близько 10 днів. 4 березня його оформили як ВПО, але виплат ще не було. Після виписки з лікарні 24 березня його привезли у цей гуртожиток. Говорить, що умови його тут влаштовують:

«Готують нам, обіди привозять. Я за ліжко-місце плачу 1000 гривень на місяць. І поперуть, і покупаєшся, і натоплено, і постіль міняють. Це дуже дешево», – каже Микола у матеріалі «Суспільне Суми».

***

30.03.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/126177-kompensatsija-do-200-tisjach-grn-dlja-vpo-z-siverskodonetska-die-nova-dopomoga-na-kupivlju-zhitla>

Компенсація до 200 тисяч грн: для ВПО з Сіверськодонецька діє нова допомога на купівлю житла ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ

Сіверськодонецька міська військова адміністрація запровадила додаткову фінансову підтримку для мешканців громади, які вирішили придбати житло в іпотеку. Українцям відшкодують частину першого внеску за програмою співпраці з Держмолодьжитло та європейськими кредитними установами KfW та СЕВ (БРРЄ) – «Житло для ВПО».

Про це повідомив очільник Луганської ОВА Олексій Харченко.

З місцевого бюджету можна отримати компенсацію в розмірі до 200 тисяч гривень. Отримати виплату зможуть ті, хто був зареєстрований у Сіверськодонецькій громаді станом на 24 лютого 2022 року і разом із членами сім'ї має чинний статус ВПО.

Квартиру чи будинок потрібно придбати за програмою «Житло для ВПО» після 1 січня 2026 року.

Важливо, що в заявника та його родини не має бути іншого власного житла, окрім того, що розташоване на окупованих територіях або в зоні активних бойових дій. Також до участі не допускаються ті, хто раніше брав участь в інших державних житлових програмах, або протягом останніх 12 місяців перед зверненням продавав нерухомість.

Нормативна площа житла, яка враховується для компенсації, становить 52,5 квадратного метра для сім'ї з однієї-двох осіб. Для кожного наступного члена родини додається ще 21 квадратний метр.

***

03.04.2026

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1280424-na-lugansini-vidali-63-zitlovi-sertifikati-za-zrujnovane-zitlo-luganska-oda/>

На Луганщині видали 63 житлові сертифікати за зруйноване житло – Луганська ОДА

На Луганщині видали 63 житлові сертифікати за зруйноване житло на загальну суму 79,4 мільйона гривень. Загалом комісії станом на 1 квітня отримали 178 заяв на компенсацію за знищене житло.

Про це повідомила пресслужба Луганської обласної державної адміністрації.

Як повідомили в пресслужбі, комісії п'яти громад Луганської області, де ведуться активні бойові дії, станом на 1 квітня 2026 року отримали 178 заяв на компенсацію за знищене житло. Це Лисичанська, Коломийчеська, Красноріченська, Рубіжанська, Кремінська громади.

«Із них 75 заяв розглянуто комісіями, сформовано 63 сертифікати (з урахуванням співвласників) на суму 79,4 млн грн», – повідомили в Луганській ОДА.

За інформацією пресслужби, ще по шести заявах, які розглянули комісії, нарахована компенсація. Це рішення має затвердити уповноважений орган.

Ще 21 людина подала заяви на компенсації за втрачене житло у вигляді коштів на будівництво будинку на власній ділянці. Цим заявникам відмовили через те, що ділянки знаходяться на території активних бойових дій, та рекомендували подати повторні заяви на отримання житлового сертифіката.

***

30.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/dlia-zhitieliv-chierkaskoyi-ghromadi-pratsiuie-tranzitnii-ievakuatsiinii-punkt-na-kharkivshchini/>

Для жителів Черкаської громади працює транзитний евакуаційний пункт на Харківщині

У Лозовій на Харківщині діє транзитний центр для прийому та подальшої евакуації жителів Донеччини, зокрема з Черкаської громади.

Про це Східному Варіанту повідомили в Харківській обласній військовій адміністрації.

Пункт створили для прийому, реєстрації та подальшого переміщення людей до більш безпечних областей України.

У транзитному центрі переселенцям надають комплексну підтримку. Зокрема, вони можуть отримати медичну, психологічну, юридичну та гуманітарну допомогу.

Як зазначили у Харківській ОВА, серед головних викликів для внутрішньо переміщених осіб залишаються забезпечення постійним житлом та працевлаштування. Найгостріше ці питання постають у сільській місцевості.

***

30.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/diti-vpo-z-novodonetskoyi-ghromadi-maiut-dostup-do-tsifrovikh-osvitnikh-tsientriv-na-kharkivshchini/>

Діти ВПО з Новодонецької громади мають доступ до цифрових освітніх центрів на Харківщині

На Харківщині працює мережа цифрових освітніх центрів, які допомагають дітям, що виїхали з прифронтових територій, зокрема з Новодонецької громади Донецької області, продовжувати навчання та надолужувати освітні втрати.

Про це Східному Варіанту повідомили в Харківській обласній військовій адміністрації.

Наразі в області функціонує 53 центри для надолуження освітніх втрат, створені у співпраці Харківської обласної військової адміністрації, ЮНІСЕФ та міжнародних партнерів. Тут проводять заняття для дітей віком від 6 до 17 років із фокусом на математику, українську та англійську мови.

Також у межах спільного проекту Міністерства освіти і науки України та Японського агентства міжнародного співробітництва у 2024 році відкрили 22 цифрові освітні центри. Вони оснащені сучасною технікою та генераторами, що дозволяє проводити навчання під час відсутності електропостачання.

Окремо у співпраці з ЮНІСЕФ створено ще 10 цифрових освітніх центрів із ноутбуками, планшетами та інтерактивними панелями. Тут діти можуть не лише навчатися, а й отримувати психологічну підтримку та брати участь у дозвіллевих заходах.

Крім того, в області працюють центри цифрового навчання та психосоціальної підтримки, створені благодійним фондом «СпівДія» разом із ЮНІСЕФ. Вони допомагають дітям із вразливих категорій, зокрема тим, хто не має належних умов для дистанційного навчання вдома.

За словами обласної влади, суттєвих труднощів із інтеграцією дітей-переселенців до освітнього процесу не зафіксовано, адже навчання переважно відбувається дистанційно.

***

31.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skilki-pieriesielientsiv-iz-novodonietskoyi-ghromadi-zhivie-na-kiyivshchini/>

Скільки переселенців із Новодонецької громади живе на Київщині

Станом на 23 березня 2026 року в Київській області зареєстровано близько 239 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Із них 88 057 – переселенці з Донецької області, зокрема 146 людей із Новодонецької селищної громади Краматорського району.

Про це Східному Варіанту повідомили в Київській обласній військовій адміністрації.

За даними Єдиної інформаційної бази ВПО, кількість переселенців у Київській області зменшується порівняно з початком 2024 року. Тоді в регіоні було зареєстровано близько 334 тисяч ВПО.

У 2024–2026 роках масової реєстрації нових переселенців в області не фіксують. Натомість спостерігається тенденція зняття ВПО з реєстрації.

***

31.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/diti-vpo-z-novodonietskoyi-ghromadi-maiut-dostup-do-osviti-na-kiyivshchini/>

Діти ВПО з Новодонецької громади мають доступ до освіти на Київщині

Доступ дітей ВПО, зокрема з Донеччини, до освіти залишається одним із пріоритетів у Київській області.

Про це Східному Варіанту повідомили в Київській обласній військовій адміністрації.

Наразі в закладах освіти регіону навчаються:

- 3451 дитина у дитсадках
- 15 405 учнів у школах
- 309 учнів у закладах профосвіти
- 243 студенти у фахових коледжах
- 217 студентів у закладах вищої освіти

Освітні послуги для дітей переселенців надають 605 шкіл області.

Як повідомляють в Київській ОВА, заклади освіти забезпечують індивідуальний підхід, роботу психологів і соціальних педагогів, а також заходи для формування толерантного середовища та успішної адаптації дітей до нових умов.

Нагадаємо, що станом на 23 березня 2026 року в Київській області зареєстровано близько 239 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Із них 88 057 – переселенці з Донецької області, зокрема 146 людей із Новодонецької селищної громади Краматорського району.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

30.03.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/vyklyky-u-proczesi-evakuacziyi-z-pryfrontovyh-gromad-dnipropetrovshhynu-evakuacijnyk-bf-shid-sos-v-eteri-gromadske-radio/>

Виклики у процесі евакуації з прифронтових громад Дніпропетровщини: евакуаційник БФ «Схід SOS» в етері «Громадське радіо»

Загроза життю цивільного населення Синельниківського району Дніпропетровської області зберігається – евакуація триває з понад 60 населених пунктів. Ворог обстрілює безпілотниками житлові сектори й цивільний транспорт, зокрема автівки гуманітарних місій.

Благодійний фонд «Схід SOS» разом зі спецпідрозділом поліції «Білий янгол» та загонами ДСНС рятує людей з небезпеки. Евакуйовані їдуть на розселення до безпечніших населених пунктів Дніпропетровської області, а також у приймаючі громади Полтавської та Кіровоградської областей.

Про виклики та процес евакуації на Дніпропетровщині розповів евакуаційник БФ «Схід SOS» Владислав Поянський в етері «Громадське радіо».

Де зараз працюють евакуаційні екіпажі БФ «Схід SOS» на Дніпропетровщині? Які виклики у процесі порятунку людей?

Ми евакуюємо людей із Покровської, Васильківської, Дубовиківської, Маломихайлівської та Межівської громад Синельниківського району.

Серед викликів – відсутність сталого зв'язку у населення для подання заявок на евакуацію, розбиті дороги, що ускладнює логістику, та відсутність в евакуаційних екіпажів нашого фонду броньованого транспорту.

Що найважче зараз у процесі евакуації дітей?

Найважче для батьків – це прийняти рішення покинути небезпеку. Ми продовжуємо говорити з родинами й пояснювати загрозу. А також інформувати про процес евакуації – що вони не лишаться самі.

Допомога з виїздом, розселенням й отриманням грошових виплат та підтримка в інтеграції в приймаючій громаді є – у цьому напрямку працює держава та низка гуманітарних організацій.

Чи є зараз якісь проблеми в транзитних центрах на Дніпропетровщині, що приймають людей, які евакуюються?

Наразі потужностей для допомоги людям, що виїжджають, вистачає.

Команда БФ «Схід SOS» там також працює постійно. Психологи надають першу психологічну допомогу, юристи допомагають відновлювати втрачені документи, фахівчині із соціальних питань та менеджери з логістики евакуації допомагають з організацією подальшої логістики, оформленням соціальних виплат, довідок ВПО тощо.

У які області зараз зазвичай їдуть люди, що евакуювалися з Дніпропетровщини?

Часто люди залишаються в межах Дніпропетровської області. Також їх приймають Кіровоградська, Полтавська та західні області України.

Але ситуація динамічно змінюється.

Пане Владиславе, чи часто вам з колегами доводиться скасовувати евакуаційні виїзди через посилення обстрілів?

Ми слідкуємо за безпековою ситуацією безпосередньо перед виїздом і в день виїзду.

Відповідно, коригуємо плани. Наприклад, у разі погіршення ситуації за адресою поїдуть гуманітарні місії з броньованими автівками партнерів. Але якщо ми сказали, що приїдемо за людьми, це означає, що за потреби ми організуємо перенаправлення, і люди зможуть покинути небезпеку.

Які речі ви би рекомендували людям взяти з собою в евакуацію?

Обов'язково всі наявні документи: паспорт громадянина країни або інший документ, що посвідчує особу кожного з членів родини; ідентифікаційний код; свідоцтво про народження дитини; документ, що підтверджує інвалідність; свідоцтво про шлюб; трудову книжку пенсійне посвідчення; військовий квиток; посвідчення водія; право власності та інші важливі документи; медичні довідки або історію хвороб.

31.03.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-doluchyvsvya-do-zustrichi-z-derzhavnoyu-sekretarkoyu-kanczelyariyi-premyer-ministra-respubliky-polshha-adrianoyu-porovskoyu/>

БФ «Схід SOS» долучився до зустрічі з Державною секретаркою Канцелярії Прем'єр-міністра Республіки Польща Адріаною Поровською

26 березня 2026 року виконавча директорка Благодійного фонду «Схід SOS» Катерина Скрипова та членкиня правління фонду Оксана Куянцева долучилися до зустрічі з Державною секретаркою Канцелярії Прем'єр-міністра Республіки Польща Адріаною Поровською. Зустріч минула у просторі Альянсу українських організацій громадянського суспільства.

Ключовою темою обговорення стало напрацювання системних підходів до підтримки української молоді. Зокрема йшлося про залучення молодих українців, які перебувають у Польщі, до ініціатив, що допоможуть зберігати зв'язок з Україною та брати активну участь у процесах майбутньої відбудови. Представники 16 благодійних та гуманітарних організацій поділилися практиками роботи в цій сфері в умовах війни.

«Досвід українських громадських організацій сьогодні є унікальним. Для нас важливо не лише вивчати його, а й будувати сталі механізми співпраці, де цей досвід стає основою для спільних рішень», – зазначила Адріана Поровська.

Катерина Скрипова та Оксана Куянцева розповіли про програми БФ «Схід SOS», спрямовані на підтримку молоді: індивідуальний супровід вступників з тимчасово окупованих територій, проведення таборів з надолуження освітніх втрат для школярів із прифронтових регіонів, вимушених навчатися онлайн, ремонт та оснащення укриттів, класів безпеки й психологічного розвантаження.

Однією з ключових проблем залишається брак програм гуманітарної підтримки для молоді, яка повертається з ТОТ. Команда БФ «Схід SOS» супроводжує їх у процесі вступу до українських закладів освіти, допомагає соціалізуватися та розв'язати правові питання, а також проводить інформаційні кампанії для того, щоб якомога більше молоді наважувалось повертатися в Україну.

Зустріч стала частиною підготовки до Міжнародної конференції з питань відновлення України (URC 2026), яка відбудеться в Польщі.

***

01.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-zavershyv-remont-mtp-u-stepani-na-rivnenshyni/>

БФ «Схід SOS» завершив ремонт МТП у Степані на Рівненщині

У селищі Степань на Рівненщині Благодійний фонд «Схід SOS» завершив ремонт в одному з корпусів санаторію «Горинь». На його базі функціонуватиме місце тимчасового проживання (МТП) для людей, які змушені залишати свої домівки через бойові дії у прифронтових регіонах.

На третьому поверсі наша команда відремонтувала 19 кімнат: замінили вікна й двері, полагодили підлогу, стіни і стелю, оновили сантехніку. Також три кімнати на першому поверсі модернізували з урахуванням потреб представників маломобільних груп населення.

У кожній кімнаті є санвузол – духова, туалет та умивальник. Це створює більш комфортні й приватні умови для проживання. У санвузлах на першому поверсі встановили спеціальні поручні. Біля входу до корпусу облаштували пандус.

«Створення місць тимчасового проживання важливе для того, щоб люди розуміли, де вони можуть зупинитися після виїзду з прифронтових територій. Коли є підготовлений простір, ми можемо швидше організовувати евакуацію й допомагати людям виїжджати з небезпечних населених пунктів», – зазначила виконавча директорка БФ «Схід SOS» Катерина Скрипова.

Наразі ремонт завершено, на нього спрямували понад 5 000 000 гривень. У приміщеннях ще триває підготовка до заселення: кімнати поступово будуть облаштовані меблями – встановимо шафи, тумби та інші необхідні речі.

Після цього оновлений корпус зможе приймати евакуйованих.

Ремонт МТП здійснено БФ «Схід SOS» у межах діяльності Консорціуму TERA за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UHF). Консорціум TERA був створений БФ «Team4UA».

***

03.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-ta-minsoczpolicyky-ukrayiny-zabezpechuly-medychnyj-suprovid-dlya-16-evakujovanyh/>

БФ «Схід SOS» та Мінсоцполітики України забезпечили послугу довготривалого медсестринського догляду для 16 евакуйованих

В Україні діє розроблений Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України механізм тимчасового розміщення евакуйованих, які не можуть проживати самостійно та потребують постійного догляду, в медичні заклади.

У березні завдяки співпраці Благодійного фонду «Схід SOS» із Департаментом соціального захисту населення Донецької області та Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України 16 людей старшого віку й осіб з інвалідністю вирушили для отримання послуги до Міжгірської районної лікарні (Закарпаття) та Золотниківської лікарні (Тернопільщина).

Обидві лікарні мають акредитацію на надання пакета послуг довготривалого медсестринського догляду строком до 60 днів. Послуга передбачає комплексну підтримку: щоденний догляд, проживання й харчування, психологічну підтримку і соціальний супровід. Надалі соціальний працівник, закріплений за лікарнею, шукатиме для евакуйованих постійне місце проживання.

На тимчасове поселення вирушили люди віком від 60 до 85 років з Дружківки, Слов'янська, Красного Лиману, Григорівки, Миколаївки, Сіверська, Староварварівки (Донеччина) та Співаківки (Харківщина), евакуйовані спецпідрозділом поліції «Білий янгол», загонами ДСНС та гуманітарними організаціями. Після евакуації команда БФ «Схід SOS» допомогла розселити цих людей у Центрі соціальної адаптації для людей з інвалідністю ГО «Океан Добра» у Дніпрі.

Екіпажі БФ «Схід SOS» разом із партнерами вже допомогли врятувати з небезпеки понад 97 000 людей із населених пунктів прифронтових регіонів, більш ніж 16 000 із них – представники маломобільних груп.

***

03.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/advokacijnyk-bf-shid-sos-yaroslav-taranecz-doluchyvsvya-do-prezentacziyi-speczialnoyi-dopovidi-ombudsmana-shhodo-misczevyh-program-pidtrymky-pereselencziv/>

Адвокаційник БФ «Схід SOS» Ярослав Таранець долучився до презентації спеціальної доповіді Омбудсмана щодо місцевих програм підтримки переселенців

26 березня була представлена Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Місцеві програми підтримки ВПО: аналіз ефективності та перспективи». Адвокаційник Благодійного фонду «Схід SOS» Ярослав Таранець відвідав захід та долучився до дискусії.

Під час зустрічі говорили про те, як насправді працює підтримка переселенців на місцевому рівні. Дискутували щодо ефективності чинних програм, наскільки вони відповідають реальним потребам людей і чи є перспективними.

Сьогодні в Україні вже сформована значна кількість локальних практик підтримки людей, які вимушені були переїхати через війну, однак їхня якість і доступність суттєво різняться залежно від громади. На жаль, у багатьох

випадках програми залишаються фрагментарними, недостатньо профінансованими або не враховують інтереси представників груп населення, що потребують особливої уваги.

Омбудсман Дмитро Лубінець зазначив, що за результатами аналізу 1375 місцевих програм підтримки переселенців виявилось: 31% з них фактично існує лише на папері.

Ярослав Таранець зазначив:

«Як організація, яка щодня працює з постраждалими внаслідок збройної агресії, ми чітко бачимо системні виклики. Процес розміщення представників маломобільних груп населення наразі залишається складним не лише для територіальних громад, а й на рівні центральної влади. Зокрема, це стосується довготривалих місць проживання для людей, які потребують піклування. Це питання очікує комплексних рішень, а не точкових реакцій».

Адвокаційник також наголошує на важливості ефективних політик інтеграції та адаптації переселенців. Необхідні дієві програми, які сприяють розвитку економічної активності населення, створенню стимулів для працевлаштування та відновлення соціальних зв'язків. Люди мають отримувати не лише безпечне місце проживання, а й реальні можливості побудувати життя заново. І це має бути не просто задекларовано, а трансформовано в конкретні рішення, зміни до програм і підходів, які впливатимуть на життя людей.

За результатами зустрічі Омбудсман Дмитро Лубінець підсумував, що наразі вже сформовані рекомендації:

- до Уряду – про затвердження і обов'язкове виконання оновленої Стратегії у сфері внутрішнього переміщення та плану її реалізації;
- до профільних міністерств – про запровадження індикаторів ефективності та механізмів контролю;
- до органів місцевого самоврядування – про забезпечення фінансування програм і обов'язкове залучення переселенців до ухвалення рішень.

***

30.03.2026

Благодійний фонд «Стабілізейшен Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/rol-hromad-v-adaptatsii-ta-intehratsii-vpo-providna-rezultaty-vorkshopu-shliakh-vpo-na-ternopilshchyni/>

«Роль громад в адаптації та інтеграції ВПО – провідна»: результати воркшопу «Шлях ВПО на Тернопільщині»

У Тернополі пройшов воркшоп «Шлях ВПО на Тернопільщині: від екстреної допомоги до сталої інтеграції». Близько 70 учасниць та учасників зібралися 27 березня на одному майданчику, щоби напрацювати ефективні рішення підтримки ВПО в Тернопільській області – від екстреного реагування до довгострокових стратегій інтеграції.

Захід провів БФ «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» у межах проєкту щодо посилення спроможності системи соціального захисту, що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Під час заходу відбулися дві панельні дискусії та два практичні заняття в групах. Фокусом обговорень став позитивний досвід громад та неурядових організацій щодо соціальної підтримки внутрішньо переміщених людей.

До події долучилися представниці й представники Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН), органів місцевої влади та громадського сектора. Зокрема, на воркшопі виступили Тарас Пастух – начальник Тернопільської обласної військової адміністрації, Ігор Гірчак – секретар Тернопільської міської ради, Павло Кутана – фахівець з питань захисту офісу УВКБ ООН у Львові, Андрій Безпалюк – фахівець з питань довгострокових рішень офісу УВКБ ООН у Львові, Ірина Семанишин – директорка Тернопільського міського територіального центру соціального обслуговування населення (надання соціальних послуг).

Відкрив форум Тарас Пастух, начальник Тернопільської обласної військової адміністрації: «Один із найбільших викликів – надати підтримку людям, які сьогодні тікають від війни, які хочуть зберегти і відновити своє попереднє життя. Ми розуміємо, що для дуже багатьох із них Тернопільщина стане домом на довгий період. Тому всім органам влади важливо співпрацювати так, щоб інтеграція в наші громади проходила для них максимально комфортно. Створити всі відповідні інституції на місцях, які повинні реагувати на їхні потреби. Цей захід – це не про доповіді, а про практичні навички. Ви на місцях бачите, що робить держава і, з іншої сторони, чуєте від людей, чи це працює, чи ні. Ваша сьогоднішня робота стане відгуком для влади про те, що потрібно покращити. Результати, які ви зможете напрацювати, ми готові одразу брати в роботу, щоби надати якісний сервіс для людей, які вже стали для нас рідними».

Які інструменти соціальної адаптації внутрішньо переміщених людей є дієвими? Ця тема була однією з ключових на заході. Павло Кутана, фахівець з питань захисту офісу УВКБ ООН у Львові, розповів про стратегію соціальної адаптації ВПО в МТП, розробленої УВКБ ООН на 2026 рік: «Соціальна адаптація ВПО в МТП – це індивідуальний поетапний процес, який допомагає людині перейти до більш сталого життя поза межами МТП. Це пошук довгострокових рішень для ВПО: доступ до житла, стабільного доходу, інтеграція в громаду та шлях до самостійного повноцінного життя. Стратегія фокусується як на індивідуальних рішеннях для переміщеної людини чи цілої родини через кейс-менеджмент, так і на системних змінах на рівні громад та підвищенні їх спроможності.

Ключові інструменти для її реалізації – комплексна оцінка потреб і спроможностей людини чи родини. Другий компонент – робота з громадами: посилення місцевих соціальних послуг, залучення центрів життєстійкості, організацій громадянського суспільства, розвиток мережі соціальних фасилітаторів. Важливу роль також відіграють університети третього віку, які

сприяють активному довголіттю, соціальній включеності та розвитку навичок серед старших людей. Не менш важливою є злагоджена координація між гуманітарними партнерами, надавачами соціальних послуг, центрами зайнятості та керівництвом МТП.

Успіх соціальної адаптації – це не просто виїзд з МТП, а здатність людини самостійно жити, реалізовувати свій потенціал та повноцінно інтегруватися в громаду».

З якими основними викликами стикаються літні ВПО у Тернопільській області, розповів Олег Воронка, заступник директора департаменту – начальник управління соціальних гарантій департаменту соціального захисту населення Тернопільської ОВА: «Літні ВПО у Тернопільській області стикаються з низкою серйозних викликів: нестача стабільного та доступного житла, ускладнений доступ до медичних послуг і ліків, труднощі з отриманням актуальної інформації через низьку цифрову грамотність, фінансова вразливість, соціальна ізоляція через втрату звичних зв'язків і складність інтеграції в нову громаду. Ці виклики суттєво погіршують якість їхнього життя.

У стаціонарних установах соціального захисту населення області живе 232 ВПО. Вагомою проблемою залишається відсутність у них вільних місць для поселення ВПО. Через це значна частка літніх ВПО вимушені поселятись у МТП. Проте там не передбачено наявності кваліфікованого персоналу, що може забезпечити належний догляд та створити відповідні умови для проживання літніх людей.

Соціальна адаптація та інтеграція літніх людей у громаду під час війни критично важлива, оскільки це зменшує ізоляцію та самотність, забезпечує доступ до життєво необхідних послуг, підтримує психічну стійкість, сприяє взаємодопомозі, запобігає маргіналізації, зміцнює стійкість громади та зберігає людську гідність. Разом це впливає не лише на добробут літніх людей, а й на згуртованість і виживання всього суспільства».

Юліана Гасанбекова, координаторка з розробки соціальних паспортів, БО «ССС», також акцентувала на ролі громад у підтримці ВПО: «Внутрішнє переміщення залишається нашою реальністю, проте вектор потреб ВПО суттєво змістився. Якщо у 2022 році ми гасили пожежу першочергових потреб, то сьогодні маємо справу з питаннями інтеграції, що потребує нових адаптованих ініціатив. Настав час для точкових управлінських рішень на рівні громад. Роль громад в адаптації та інтеграції ВПО – провідна. Найближчий до людини суб'єкт влади – це громада. Саме на цьому рівні визначають потреби людини, шукають рішення для їх задоволення, ресурси та партнерів – формується місцева соціальна політика».

Результати воркшопу:

1. Проаналізували етапи підтримки ВПО на рівні Тернопільської області – від моменту первинної реєстрації до адаптації та інтеграції в громаду – та визначили, хто і як має забезпечувати супровід ВПО на всіх етапах.

2. Напрацювали механізми соціальної роботи в МТП, щоби люди, які живуть там, мали можливість отримати весь спектр соціальних послуг.
3. Визначили матрицю потреб, що допоможе розвивати соціальні послуги в громадах, зокрема послуги соціальної адаптації, стаціонарного догляду, підтриманого проживання, надання притулку.

Воркшоп «Шлях ВПО на Тернопільщині: від екстреної допомоги до сталої інтеграції» дав змогу почути громади, установи, неурядові організації, що працюють з переміщеними українцями, та використати їхній досвід для напрацювання сталих рішень для підтримки ВПО в Тернопільській області.

***

30.01.2026

UNHCR Україна

<https://www.unhcr.org/ua/news/press-releases/unhcr-supports-repairs-common-spaces-multi-story-buildings-enabling-more-7-500>

УВКБ ООН допомагає ремонтувати місця загального користування в багатоквартирних будинках, завдяки чому вже понад 7 500 сімей мають змогу отримати компенсацію від держави

Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) підтримує реалізацію державної програми компенсації та ремонтує місця загального користування в багатоквартирних будинках, пошкоджених внаслідок воєнних дій. Тепер сім'ї матимуть змогу долучитися до програми компенсації та почнуть відбудовувати власні будинки й життя.

З 2023 року УВКБ ООН здійснило або підтримало ремонти понад 100 багатоквартирних будинків. Тепер більш ніж 7 500 сімей мають змогу подати заяву на отримання компенсації за державною програмою грошової допомоги на ремонт пошкодженого житла «Відновлення».

Згідно з чинним законодавством, власники квартир можуть подати заяву на отримання компенсації лише після того, як місця загального користування – дах, сходові клітки, під'їзди чи вікна – були відремонтовані й визнані безпечними. Для мешканців багатьох пошкоджених внаслідок війни будинків вартість ремонту місць загального користування є непосильною. Як результат – ніхто в будинку не може долучитися до програми компенсації від держави.

Ремонтуючи місця загального користування, УВКБ ООН усуває першочергові практичні перешкоди в отриманні компенсації. Ремонти місць загального користування можуть здійснюватися завдяки залученню підрядників або через надання ремонтних матеріалів органам місцевої влади, що також сприяє підтримці ініціатив, впроваджуваних громадою.

Лише у 2025 році за підтримки УВКБ ООН такі ремонти проводилися в Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Харківській та Чернігівській

областях, завдяки чому 1 700 сімей – 3 250 людей – отримали змогу подати заяву на отримання компенсації.

Ця робота є частиною ширшого підходу УВКБ ООН, спрямованого на те, щоб переміщені та постраждалі від війни люди в Україні мали доступ до важливої державної програми компенсацій, яка також передбачає надання безкоштовної правової допомоги.

У співпраці з партнерами – місцевими неурядовими організаціями – УВКБ ООН надає юридичні консультації людям, які потребують допомоги у відновленні прав на житло, майно чи земельні ділянки; відновленні основних документів; підтвердженні права власності або завершенні процедури оформлення спадщини, без чого неможливо подати заяву на компенсацію. У 2025 році УВКБ ООН надало 39 000 консультацій із юридичних питань, завдяки чому тисячі людей отримали допомогу у виконанні процедурних вимог і подоланні адміністративних перешкод. Крім того, було успішно вирішено понад 2 200 справ із відновлення документів або підтвердження права власності.

«Програмні заходи у сфері житла й соціально-правового захисту, втілювані УВКБ ООН в Україні, ґрунтуються на комплексному підході, що забезпечує надання допомоги всім, хто її потребує, зокрема людям, які прагнуть долучитися до однієї з основних державних програм компенсації, що, як ми знаємо, є справжнім порятунком для багатьох сімей, домівки яких були зруйновані внаслідок російських обстрілів. У своїй діяльності УВКБ ООН в Україні поєднує безпосереднє виконання ремонтів із наданням юридичної допомоги й адвокатуванням стратегічних питань, завдяки чому Агентство допомагає тисячам людей долати перешкоди, досягає практичних результатів і готує громади до отримання майбутніх робіт із відшкодування та відновлення», – зазначила Представниця УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт.

Ремонти місць загального користування є одним із напрямів програми УВКБ ООН в Україні у сфері житла, що також передбачає надання доремонтних матеріалів безпосередньо після обстрілів внутрішньо переміщеним сім'ям і постраждалим внаслідок воєнних дій (із 2022 року таку допомогу отримало понад 565 000 людей), а також ремонтування будинків (із 2022 року було відремонтовано майже 55 000 будинків).

Втілення програми реагування УВКБ ООН в Україні здійснюється завдяки щедрій підтримці державних і приватних донорів. Серед основних донорів – ті, які безпосередньо фінансують програмні заходи в Україні, й ті, завдяки надважливій підтримці яких УВКБ ООН реалізує програми допомоги в усьому світі, а саме: Данія, Європейський Союз, Німеччина, Норвегія, Сполучене Королівство, Сполучені Штати Америки, Швейцарія, Швеція та Японія.

03.04.2026

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/prezentovano-mizhnarodnu-pravozakhysnu-initsiatyvu-mariupol-justice

Презентовано міжнародну правозахисну ініціативу «Mariupol Justice».

У межах 50 сесії Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи у Страсбурзі презентовано міжнародну правозахисну ініціативу «Mariupol Justice».

Вперше питання відновлення справедливості для Маріуполя було представлено як кейс, що потребує правової оцінки та відповідальності на міжнародному рівні.

Фіксація злочинів, свідчення очевидців, аналітика руйнувань та міжнародна адвокація задля притягнення росії до відповідальності за знищення міста та вбивства людей – у фокусі проєкту «Mariupol Justice».

12,5 тисячі верифікованих повідомлень про загиблих маріупольців, 90% пошкодженої інфраструктури та 40% зруйнованих будинків – і це лише невелика частина того, що вдалося зафіксувати. Реальна картина може бути значно масштабнішою.

У цьому контексті окрему увагу приділили Міжнародному реєстру збитків (RD4U) та інструментам, які створюються на рівні європейських інституцій. Станом на сьогодні маріупольці подали до RD4U понад 25 тисяч заяв – це найвищий показник серед усіх українських громад. Наразі заяви можна подати за 16 категоріями збитків, тоді як загалом передбачено 43. Це означає, що кількість зафіксованих злочинів зростатиме, а масштаб трагедії стане ще більшим.

Важливу роль у формуванні доказової бази відіграє Музей Фонду Ріната Ахметова «Голоси Мирних», який упродовж багатьох років системно збирає та зберігає свідчення людей, що пережили війну. Архів уже містить понад 140 тисяч історій українців, серед яких майже 12 тисяч – історії маріупольців.

Об'єднання зусиль українських та міжнародних партнерів дозволяє перейти від окремих свідчень до системної роботи, результати якої мають бути використані в міжнародних судових процесах і механізмах компенсації.

Справедливість не виникає сама по собі – її потрібно виборювати щоденною роботою. Репарації з боку рф – це не абстракція, а реальна перспектива. Але для цього необхідно пройти довгий шлях: фіксувати кожен злочин, збирати свідчення та системно доносити їх світові. Особливо важливо робити це разом із європейськими партнерами, адже саме на цьому рівні формуються рішення, які згодом стають механізмами відповідальності.

02.04.2026

U-LEAD з Європою

<https://u-lead.org.ua/news/868>

Три сценарії стійкості: прифронтова Краматорська громада оновила свою стратегію розвитку

Поки триває повномасштабне вторгнення, Краматорська громада обирає шлях планування, а не очікування. Громада офіційно затвердила Стратегію розвитку до 2027 року, яка відповідає актуальним реаліям міста як головного адміністративного хаба та прихистку для переселенців.

Оновлення документа – це і практична підготовка до входу в новий цикл реформи управління публічними інвестиціями у 2026 році, і гучна заява про те, що Краматорськ був і залишається українським містом, яке вже сьогодні проєктує своє відновлення.

Для Ярослави Рубайло, яка очолює напрямок стратегічного планування в Краматорській міській раді, та її команди цей документ став не просто планом розвитку, а підтвердженням того, що місто живе, працює і готується до повернення всіх своїх людей. Допомогу в оновленні документу надавали експерти «U-LEAD з Європою».

«Без планування настає хаос»

Стратегічне планування Краматорська громада почала ще у 2021 році. Над документом працювали комплексно: з Громадською радою при виконавчому комітеті Краматорської міської ради, «Клубом підприємців», воркшопами та опитуваннями. Все було готове до затвердження на лютий 2022-го.

«Повномасштабне вторгнення перекреслило все. Стало зрозуміло, що повернутися до тих планів неможливо – контекст зник, умови втратили актуальність. У березні 2022-го місто було не впізнати: з 200 тисяч людей залишилося 30. Порожні вулиці, зачинені банки й магазини, обстріли. Більшість працівників підрозділів виїхали, з мого відділу я залишилася одна. Тоді здавалося абсурдом: як планувати? Навіщо це взагалі робити? Навіть саме слово «розвиток» викликало спротив, бо воно звучало занадто амбітно для міста, яке просто намагалося вижити», – розповідає Ярослава Рубайло.

Проте саме в цей момент прийшло розуміння: без планування настає хаос. Спочатку розробили програму соціально-економічного розвитку на рік, а згодом взяли за стратегію, яку в громаді неофіційно охрестили «стратегією стійкості».

Три цілі «Східного форпосту»

Ярослава Рубайло згадує, як процес планування став справжнім «магнітом» для тих, хто вболіває за місто. До роботи почали активно долучатися місцеві активісти: від представників ветеранської організації до членів Молодіжної ради, які працювали дистанційно.

«Саме тоді ми усвідомили: стратегія – це не лише про цифри, це передусім про відновлення зв'язків між людьми, яких розкидала війна», – ділиться Ярослав.

За її словами, у документі зафіксували три фундаментальні напрямки, без яких місто просто не матиме майбутнього:

Безпека та стійке середовище. «Це точно не про прикрашення вулиць чи декоративні проєкти. Наш фокус – створення реальних укриттів, екологічна безпека, енергетична автономія та здатність громади адаптуватися до будь-яких кризових сценаріїв. Це база для життя в тилу», – пояснює фахівчиня.

Збереження людського капіталу. Ярослав наголошує на важливості демографічного питання: «Ми вже втратили багатьох, але не маємо права втратити їх назавжди. Тому ми розробили механізми роботи як з тими, хто залишається в місті під обстрілами, так і з тими, хто виїхав. Наша мета – щоб краматорці мали куди, а головне – навіщо повертатися».

Економічна трансформація. Мова про розробку окремих механізмів підтримки бізнесу, зокрема й фінансову: «Для нас цей напрямок був принциповим. Разом із Антикризисним медіацентром ми провели серію відвертих інтерв'ю з директорами наших промислових гігантів. І ми почули те, що дало нам надію: вони бачать себе саме в Краматорську і готові до відновлення виробництва», – підсумовує Ярослав Рубайло.

Стратегія – інструмент залучення інвестицій

Поки військові тримають фронт, цивільна влада має діяти на випередження. Сьогодні життєдіяльність громади – це складне поєднання кризової стійкості з довгостроковим розвитком. Місто Краматорськ виступає надійним тилом у воєнних умовах, водночас формуючи основу для післявоєнної модернізації, розвитку аграрного сектору та стимулювання бізнесу.

«Чекати завершення війни, щоб почати планувати – це втрата дорогоцінного часу. Саме тому громада розробляє проєкти, які може впроваджувати вже сьогодні, наприклад проєкти відновлення інфраструктури», – розповідає Ярослав Рубайло.

Наявність чіткого планування – це не просто паперова робота, а ключ до залучення інвестицій. Європейські партнери та міжнародні донори працюють за суворою формулою: «є затверджена стратегія – є ресурс». Підготовка стратегічних документів дозволяє громаді претендувати на фінансування вже зараз, не чекаючи офіційного завершення бойових дій.

«Ми готуємо ґрунт, щоб розгорнути відбудову в ту саму хвилину, коли це дозволить безпекова ситуація. Важливу роль у цьому процесі відіграє зовнішня експертиза. Ми справді вдячні експертам U-LEAD за консультативну підтримку. Це реально важлива та дієва допомога, яка дозволяє нам рухатися в межах європейських стандартів планування», – зазначає Ярослав Рубайло.

Бачення експертів

Оновлення стратегії в умовах прифронтового життя – це виклик, який Краматорська громада прийняла та успішно подолала. За словами Вікторії Троценко, керівниці Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у Донецькій області, громада пройшла повний цикл підготовки: від екологічної оцінки до обговорень із бізнесом та громадськістю.

«Наявність стратегії сьогодні – це не формальність, а інструмент підвищення стійкості громади. Це сигнал для партнерів та інвесторів, що місто має бачення, команду та здатність планувати розвиток навіть у період невизначеності, – підсумовує Вікторія Троценко. – Працювати з командою Краматорська було надихаюче. Це люди, які попри надскладні обставини демонструють віру в майбутнє, патріотизм і готовність щодня працювати заради змін».

Водночас Григорій Стариков, радник з питань відновлення та розвитку Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у Сумській області зазначає, що в умовах війни стратегія набуває нового змісту. Це вже не просто план розвитку, а документ, що визначає виживання та стійкість громади:

«Повномасштабне вторгнення – це завжди страждання, тому словосполучення «стратегія розвитку» під обстрілами часто викликає подив. Проте цей документ відображає передовсім організацію життєдіяльності в складних безпекових умовах: пріоритетність витрат, розширення міжнародної допомоги та перші післявоєнні кроки. Сьогодні стратегія – це інструмент переходу від «гасіння пожеж» до антикризового управління. Це маніфест того, що місто не збирається здаватися».